

ZAPISNIK

61. skupne seje mestnega zbora MLOL

z dne 8. 4. 1955

Mestni ljudski odbor

glavnega mesta

Ljubljane.

Tajn.skupšč.pisarna

Ljubljana, dne 15.IV.1955

je sklep, da zbor proizvajalcev na eni izmed
se pred sprejetjem družbenega plana
o načelnih predlogih naj še pred spre-
jetjem družbenega plana razpravlja Svet za gospodar-
stvo MLO

S K L E P I

Tajništvo za gospodarstvo MLO

61.skupne seje Mestnega zbora in zbora proizvajalcev in 31.
seje zbora proizvajalcev MLO glavnega mesta Ljubljana, dne
8.aprila oz. 12.aprila 1955

Iz skupščinske pisarne:

A. 61. skupna seja.

1. sklep: Sprejet je sklep, da se odvzame mandat tov. Francu Žagar-
ju, odborniku 25. volilne enote zbora proizvajalcev.

2. sklep: Sprejet je sklep, da se sprejme odlok o razpisu nadomest-
nih volitev za 25. volilno enoto zbora proizvajalcev.

Mandatno - imunitetna komisija zbora proizvajalcev

Mestni volilni komisiji.

Pravni odsek Tajništva MLO zaradi objave odloka v Urad-
nem listu in "Glasniku".

3. sklep: Sprejet je ekspozice k predlogu družbenega plana in pred-
log družbenega plana MLO za leto 1955 s tem, da se obrav-
nava na zborih volivcev v času od 11. do 20.aprila.

4. sklep: Sprejet je predlog proračuna MLO za leto 1955 in poro-
čilo komisije za proračun MLO s tem, da se predlog ob-
ravna na zborih volivcev.

Tajništvo za gospodarstvo MLO

Odsek za proračun MLO

Skupščinska pisarna MLO, da vodi evidenco o zborih vo-
livcev.

B. 31.seja zbora proizvajalcev:

1. sklep: Sprejet je sklep, da se zavrne pritožba gospodarske or-
ganizacije "Agrotehnika" Ljubljana proti odločbi za
spremembo delovnih mest za leto 1954.

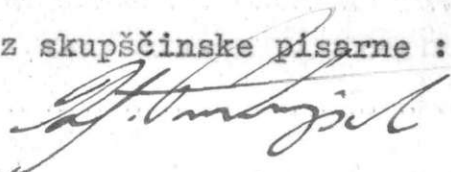
2. sklep: Sprejet je sklep, da se potrdijo zaključni računi za le-
to 1954 naslednjim gospodarskim organizacijam :

"Stari Tišler", Kolodvorska restavracija, Hotel Turist,
Daj-dam, Slavija, Rio, Kavarna Nebotičnik, Kurivo- pro-
daja, Kmetijski magacin, Drogerija, Ljubljanska tov.
hranila, SKIP-Višmarje, Tov. kovinske galanterije, Agen-
cija Slovenija, Rožnik, Grmada, Vesna podj.za razdelj.
filmov, Specerija, Emona, Vinea, Autocommerce, Sadje - ze-
lenjava, Preskrba, Prehrana, Volan, Gradbeni material,
Volna, Izbira, in Usnje.

3. sklep: Sprejet je sklep, da zbor proizvajalcev na eni izmed svojih sej še pred ~~sej~~ sprejetjem družbenega plana obravnava o načelnosti eventuelnih sprememb planskih instrumentov. O sprejetih predlogih naj še pred sprejetjem družbenega plana razpravlja Svet za gospodarstvo MLO.

Tajništvo za gospodarstvo MLO.

Iz skupščinske pisarne :

I Z Z A P I S N I K A

61. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane dne 8. aprila 1955.

Sejo je vodil dr. Marijan Dermastia, predsednik MLO.
Zapisnik seje je vodil Silvo Šivic, tajnik MLO.

Za overitelja zapisnika sta bila soglasno izvoljena ljudska odbornika Ostaj Tuma in Janez Kimovec.

Seja je bila sklepčna, ker je bilo od 70 odbornikov mestnega zbora prisotnih 57, od 58 odbornikov zbora proizvajalcev pa 45.

Zapisnik 60. skupne seje je bil soglasno sprejet.

Predsednik je predlagal naslednji

d n e v n i r e d :

1. Ekspoze k predlogu družbenega plana MLO za leto 1955.
2. Predlog proračuna MLO za leto 1955.
3. Predlog zaključnega računa za leto 1955.
4. Personalne zadeve.

Albin Baznik, predsednik Mandatno - imunitetne komisije zbora proizvajalcev je predlagal, da se dnevni red dopolni in da se kot prva točka sprejme Poročilo mandatno - imunitetne komisije.

Tako dopolnjeni dnevni red je bil soglasno sprejet.

I.

POROČILO MANDATNO - IMUNITETNE KOMISIJE
ZBORA PROIZVAJALCEV MLO

Odbornik Albin Baznik, predsednik Mandatno-imunitetne komisije Zbora proizvajalcev je poročal, da je bil Žagar Franc, član zbora proizvajalcev s sodbo Okrajnega sodišča I. v Ljubljani št. I Ks 439/54 obsojen na 5 mesecev zapora, ker je kot upravnik ekonomije v St. Jernej izstavljajal za preskrbo Litostroja račune z večjo nakupno ceno od dejanske z namenom, da si pridobi protipravno premoženjsko korist. Dejanje je bilo storjeno iz koristoljublja in tako po 4. točka 130. čl. Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin preneha odborniku mandat ne glede na kakšno kazen je bil obsojen. Sodba je postala z dne 15. III. 1955 pravomočna in Mandatno-imunitetna komisija predlaga razrešitev.

K Poročilu je imel pripombo odbornik Franc Plazar.

Soglasno je bil sprejet sklep, da se Franca Žagarja razreši kot ljudskega odbornika.

Odbornik Albin Baznik je nato predlagal, da se sprejme tudi odlok o razpisu nadomestnih volitev v 55. volilni enoti zbora proizvajalcev namesto razrešenega odbornika Franca Žagarja. Nadomestne volitve bodo v sredo dne 15. junija 1955.

Odlok je bil soglasno sprejet.

II.

EKSPOZE K PREDLOGU DRUŽBENEGA PLANA ZA LEDO
1955.

Ekspoze je podal ing. Ivo Klemenčič, predsednik Sveta za gospodarstvo MLO. (Ekspoze je bil v celoti objavljen v "Glasniku" št. 28).

III.

PREDLOG PRORAČUNA MLO ZA LETO 1955

Poročilo je podal Alojz Matelič, predsednik komisije za proračun MLO. (Predlog proračuna je bil objavljen v "Glasniku" št.25, poročilo komisije za proračun pa v št.29.)

O predlogu družbenega plana in proračuna MLO za 1955 so razpravljali odborniki: dr. Jože Pretnar, Mara Dermastia, ing. Marijan Tepina, Jaka Avšič, Vukadin Nedeljkovič, Ivan Rožmanc, Franc Plazar, Ostoj Tuma, Božo Mravlje, Albina Pečaver, Avgust Zupet, Franc Drobež, Anka Pernuš, Marijana Drakšer, ing. Ivo Klemenčič, Henrik Zdešar in republiški poslanec Ivan Curk.

Sprejet je bil sklep, da se sprejmeta predloga družbenega plana in proračuna MLO za leto 1955 kot predloga za obravnavanje na zborih volivcev.

Predsednik je opozoril odbornike na naslednje: odborniki naj obveste skupščinsko pisarno, kdaj bodo imeli zборе volivcev.

Odborniki naj se dogovore s predsedniki SZDL na terenih oz. z delovnim predsedstvom zbora volivcev, da bodo zapisniki z zborov volivcev takoj poslani skupščinski pisarni. Odbornik, ki zbora sam ne bo mogel održati, naj uredi zamenjavo sam tisti pa, ki rabijo eventuelno pomoč naj to javijo skupščinski pisarni.

Predsednik je sporočil, da bo v ponedeljek 11. t. m. ob 18. uri komemoracija v spomin pokojnega Borisa Kidriča pri grobnici herojev in je prosil odbornike, da čim večjo udeležbo.

Končno je predlagal predsednik, da se predlog zaključnega računa za leto 1953 in personalne zadeve odloži za prihodnjo sejo.

Predlog je bil soglasno sprejet in predsednik je zaključil sejo.

Vodja zapisnika:

Silvo Šivic, l.r.

P r e d s e d n i k :

dr. Marijan Dermastia, l.r.

Overiteljja zapisnika:

Ostoj Tuma l.r.

Janez Kimovec , l.r.

Z A P I S N I K

61. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila v petek, dne 8. aprila 1955 od 16.30 do 20.15 ure v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora tov. D e r m a s r t i dr. Marijan začne sejo, ki je bila sklicana na podlagi 89. čl. Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin. 10. leto 1955.

Zapisnik seje vodi Š i v i c Silvo, tajnik MLO.

Predsednik predlaga, da se za overitelja zapisnika izvolita ljudska odbornika: T u m a Ostoj in K i m o v e c Janez.

Predlog je bil s o g l a s n o sprejet.

Seja je sklepčna, ker je od 70 odbornikov mestnega zbora prisotnih 57, od 58 odbornikov zbora proizvajalcev pa 45.

Izostanek so opravičili: Bajuk. Sagadin-Stanka, Dular dr. Marijan, Klanjšek Ada, Marentič ing. Vera, Mazovec Lado, Nebec Franc, Plevnik Jože, Trtnik Tone, Vrhunc Viljem, Belčič Joško, Brulc Štefan, Filiplič Jože, Fortuna Lojze, Humar Jože, Janežič Jože, Škerlavaj Milan, Tomec Metka in Vogelnik Stane in Vonta Jože.

Izostanka niso opravičili: Keber Jože, Kristan Ivan, Kumar Andrej, Suhadolc Anton, Kavelar Franc. Sintič Božo in Strojinc Franc.

Na seji so bili navzoči poleg odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO še:

1. C u r k Ivan, član Republiškega zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS,
2. O c e p e k Angela, član Republiškega zbora Ljudske skupščine
3. B a b n i k Andrej, član Republiškega zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS,
4. V i p o t n i k Janez, sekretar Okrajnega komiteja ZKS in
5. M a č e k Leopold, predsednik Občinskega ljudskega odbora Polj.

Zapisnik 60.skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO prečita tov. Š i v i c Silvo, tajnik MLO.

Zapisnik seje je bil soglasno odboren.

Predsednik predlaga naslednji

d n e v n i r e d :

1. Ekspoze k predlogu družbenega plana MLO za leto 1955.
2. Predlog proračuna MLO za leto 1955.
3. Predlog zaključnega računa za leto 1955.
4. Persōnalne zadeve.

Predsednik da predlog dnevnega reda na razpravo.

B a z n i k Albin:

Predlagam, da pred prehodom na predlagani dnevni red obravnavamo kot 1.točko: Poročilo Mandatno-imunitetne komisije zbora proizvajalcev MLO

Z u p e t Avgust:

Predlagam, da pod 4.točko dnevnega reda: Personalne zadeve, obravnavamo še: Poročilo za pregled dela direktorja podjetja.

Predsednik da tako dopolnjeni dnevni red na glasovanje.

S o g l a s n o sprejet.

Ad 1. POROČILO MANDATNO-IMUNITETNE KOMISIJE ZBORA PROIZVAJALCEV MLO

Poročilo poda tov. B a z n i k Albin, predsednik Mandatno-imunitetne komisije zbora proizvajalcev MLO, kakor sledi:

Po sporočilu Okrajnega sodišča I v Ljubljani, z dne 25.III.1955 je bil tovariš Ž a g a r Franc, rojen 2.IV.1920 v Rudniku pri Ljubljani s sodbo Okrajnega sodišča I v Ljubljani števil. I KS 439/54 spoznan za krivega, da je skupno s Kegljevičem Francem kot upravnik Ekonomije v Šentjerneju z namenom, da bi si pridobil protipravno premoženjsko korist po predhodnem sporazumu izstavljal za preskrbo Litostroja v Ljubljani račune o nakupljeni živini z večjo nakupno ceno od dejanske, tako izstavljene račune tudi deloma sam podpisal, nato pa jih predložil ^{računovodstvu} Litostroja v izplačilo in s takim lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin zavedel odgovornega uslužbenca računovodstva preskrbe Litostroja v zmoto, ter ga s tem zapeljal, da je na škodo tega pojetja izplačal v času od 11.VIII.do 11.XI.1951 skupaj 42.108 din več, kot pa so dejansko izplačali prodajalcem živine.

S tem je tov. Žagar storil kaznivo dejanje goljufije in je bil obsojen na 5 mesecev zapora.

Ker je goljufija kaznivo dejanje, storjeno iz koristoljubja, in preneha odborniku, ki je storil tako dejanje, mandat v vsakem primeru, ne glede na kakšno kazen je bil zaradi tega dejanja obsojen, predlaga Mandatno-imunitetna komisija zbora proizvajalcev MLO, da se tov. Ž a g a r Franc po 4.tč.130.čl.Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin razreši kot ljudski odbornik, ker mu je prenehal mandat s pravnomočnostjo sodbe.

Sodba je postala pravnomočna, ko je bila potrjena s sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani pod števil.KZ 81/54 dne 15.III.1955.

Dajem poročilo Mandatno-imunitetne komisije zbora proizvajalcev MLO na razpravo.

P l a z a r Franc:

Smatram kot član zbora proizvajalcev MLO, da je tako dejanje ljudskega odbornika MLO vsega obsojanja vredno. Naš zbor stalno obravnava in povdarja, kakšno mora biti poštenje pri upravljanju naših podjetij, mi pa vidimi, da je Ž a g a r Franc, član zbora

proizvajalcev MLO, mnogokrat izstopal kot pobornik in kritiziral ostrejšše ukrepe, katere je naš zbor postavljajal. Iz njegoveih izjav je izhajal oportunizem in mislim, da je to dobro opozorilo, da še bolj primemo stvari v roke, da se take in podobne v bodoče ne bodo gogajale. Mislim, da je žalostno to, da mora danes obsoditi čhana zbora proizvajalcev MLO sodišče, kar ne daje lepe slike in je obsojanja vredno. Zato mislim, da je treba potrditi izključitev tov. Ž a g a r Franca iz zbora proizvajalcev MLO.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Dajem predlog Mandatno-imunitetne komisije zbora proizvajalcev MLO na potrditev To je zakonsko popolnoma jasna stvar.

Poročilo Mandatno-imunitetne komisije M
je bilo s o g l a s n o sprejeto.

B a z n i k Albin:

Sedaj je potrebno sprejeti Odlok o razpisu nadomestnih volitev na mesto tov. Ž a g a r Franca, odbornika zbora proizvajalcev MLO v 25.volilni enoti.

Odlok o razpisu nadomestnih volitev glasi:

Na poŕlagi 20. in 117.čl.Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov /Ur.l.LRS št. 31-102/53/ ter 6.tč.68.čl.Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin /Ur.l.LRSšt.19-90/52/ je Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na 61.skupni seji mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora v Ljubljani z dne 8.aprila 1955 sprejel

o d l o k

o razpisu nadomestnih volitev.

1.čl.

Razpisujejo se nadomestne volitve v 25.volilni enoti za volitve v zbor proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane Dosedanjemu ljudskemu odborniku tov. Ž a g a r - ju Franc-u je mandat prenehal po 4.tč.130.čl.Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin /Ur.l.LRS19-90/52/.

2.čl.

Nadomestne volitev bodo v sredo, dne 15.junija 1955.

3.čl.

Ta odlok se objavi v Uradnem listu LRS, v "Glasnik"-u, na oglasni deski MLO v Ljubljani in na krajevno običajen način v 25.volilni enoti.

4.čl.

Odlok začne veljati takoj po objavi.

D e r m a s t i a dr.Marijan:

Slišali ste predlog odloka o razpisu nadomestnih volitev v 25.volilni enoti zbora proizvajalcev MLO.

Dajem predlog oloka na razpravo.

Ker k predlogu odloka ni nobenih pripomb, dajem predlog odloka o razpisu nadomestnih volitev v 25.volilni enoti zbora proizvajalcev MLO na glsovanje.

Predlog odloka o razpisu nadomestnih volitev je s o g l a s n o sprejet.

Ad 2. EKSPOZE K PREDLUGU DRUŽBENEGA PLANA MLO ZA LETO 1955.

Ekspoze poda tov.predsednik Sveta za gospodarstvo MLO K l e m e n
č i č ing.Ivo, kakor sledi:

Predno preidem na obrazložitev predloženega plana, mi dovolite, da se v kratkem dotaknem razvoja gospodarstva v preteklem letu. Ne bom navajal mnogo števil, ker so razvidne iz predloga plana odnesno dokumentacije. Obrazložil bi samo nekatere bistvene momente, ki so vplivali na nadaljni razvoj gospodarstva.

Kot majhen del enotnega gospodarskega področja ima gospodarstvo našega mesta vse značilnosti splošnega gospodarskega razvoja države. Ta razvoj karakterizira predvsem ugoden razvoj proizvodnje, povečanega blagovnega prometa in večanja zaposlenosti. Vse to je na eni strani dvigalo sredstva za razširjeno reprodukcijo, na drugi strani pa je imelo za posledico nestabilnost tržišča, dvig cen in pritisk na življenjski standard.

Skupni družbeni proizvod se je v primerjavi z realizacijo 1953 bistveno dvignil in sicer za 51 %, narodni dohodek pa za 57 %. Porast bruto produkta in narodnega dohodka je znatno večji od porasta fizičnega obsega proizvodnje, iz česar lahko sklepamo, da je precejšen del porasta fiktiven in gre na račun dviga cen, dočim je ostali del porasta nad fizičnim obsegom dosežen z večjo produktivnostjo dela, boljšim asortimanom in kvaliteto. Pri tem se postavlja vprašanje, ali je in v koliki meri MLO vplival z gospodarskimi instrumenti na dviganje cen. Ugotoviti moramo, da so bili plani podjetij, na katerih je baziral plan MLO, postavljeni razmeroma nizko in da so gospodarske organizacije v večini primerov z lahkoto presegle potrebni in dovoljni sklad za plače, sklad za samostojno razpolaganje so pa daleko presgla. S tem nočem opravičevati politike MLO, vendar moram ugotoviti, da MLO ni mogel z nekimi administrativnimi ukrepi bistveno vplivati na stabilizacijo tržišča, ki je bila odraz splošne situacije v državi.

MLO je v planu za leto 1954 kril le najnujnejše izdatke. Ker pa je bil dotok sredstev v I. polletju večji, je

sprejel v avgustu 54. rebalans plana, v katerem je minimalno povečal proračun (15 milj.), ostali presežek pa razdelil na proračunske in gospodarske investicije. S tem so se zvišale proračunske investicije od 884 milj. na 1367 milj., dotacija kreditnemu skladu za gospodarske investicije pa se je povečala od 340 milj. na 465 milj.

Vendar se je dotok sredstev večal tudi v II. polletju. Ker pa je situacija na tržišču kazala močne inflatorne tendence, smo v tej smeri močneje angažirali tržno inspekcijo predvsem v trgovini z živili, kjer je bil porast cen največji. Razen tega je finančna inspekcija izvršila vrsto pregledov. To je rodilo le delni uspeh, vsekakor pa so objave v časopisih in javno mnenje imele svoj vpliv na formiranje cen. Svet za gospodarstvo je pristopil tudi k ugotavljanju konjunkturalnih dobičkov, kar je imelo za posledico odvzem dobičkov, ki so bili delno res ustvarjeni s povečanjem cen, delno pa radi nerealnega planiranja.

Kmalu nato je tudi zvezna ljudska skupščina sprejela sklep o imobilizaciji konjunkturalnih dobičkov. Posledica tega je bila, da se je MLO povišala republiška participacija od 35 % na 45 % vseh dohodkov (po uvidevnosti republike je bila znižana od 50 % na 45 %) ter je radi tega bilo potrebno znižati proračunske izdatke in gospodarske investicije. S tem so se proračunske investicije znižale za 263 milj., gospodarske investicije pa za 103 milj. Ker bi pa nadaljno črtanje investicij povzročilo gospodarsko škodo, je MLO sklenil, da predvidi primanjkljaj v višini 151 milj, ter v tej višini izvrši investicije na račun sredstev l. 1955. Obračun za leto 1954 pa je pokazal presežek v višini 97 milj. Presežek je nastal predvsem radi neizvršitve proračunskih investicij. Razen tega naš je NB obremenjevala za republiško participacijo na skladu za investicije ELES-a, ki se ustvarja in uporablja na območju izven Ljubljane. Pravtako nas je NB nepravilno obremenila

z republiško participacijo v višini ca 19 milj. na delu dobička, ki ga je MLO odstopil združnim organizacijam za pospeševanje kmetijske proizvodnje, kar še ni upoštevano v obračunu.

Kakor je znano, MLO ob imobilizaciji sredstev kljub temu, da je v svoji bilanci predvideval primanjkljaj, ni še nadalje odzemał sredstev podjetjem. Mislim, da je to stimulatívno vplivalo na poslovanje podjetij. Sredstva skladov za samostojno razpolaganje podjetij pa so ^{pa} posegala v rebalansu predvideno višino. Zato je Svet za gospodarstvo sklenil, da se ta presežek k sporazumno s podjetji namensko uporabi za stanovanjsko izgradnjo, nekatera podjetja pa so že prej odvedla del sredstev v sklad za stanovanjsko izgradnjo.

Značilna v politiki MLO v preteklem letu je vsakakor investicijska izgradnja. Kakor sem že omenil, so se sredstva za investicije stekala precej preko višine, ki je bila predvidena v planu. Vendar ta sredstva niso bila uporabljena nesmotrno. Vložena so bila predvsem v objekte, ki v kratkem času vračajo družbi vložena sredstva. To je bilo doseženo z vlaganjem sredstev predvsem v razširitve in odpravljanje ozkih grl v proizvodnji za izboljšanje delovnih pogojev za mehanizacijo gradbenih podjetij za povečanje gradbenih kapacitet, ustanavljanje in razširitev obstoječih obrtnih podjetij, za pospeševanje kmetijske proizvodnje, izboljšanje lokalnega prometa, za razširitev skladiščnih kapacitet, izgradnjo gospodarskega razstavišča ter za mlečne restavracije. V te namene je MLO iz proračuna dotiral 102 milj, iz sklada za kreditiranje gospodarskih investicij pa 932,8 milj. To je skupno 1.034,8 milj. gospodarskih investicij. Od tega za industrijo 373,6, za kmetijstvo 52,9 milj., za gradbeništvo 62,9 milj, za promet 37,3 milj., za trgovino 232,9 milj. (centralna skladišča in gospodarsko razstavišče), gostinstvo 8,3 milj, obrt 116,6 milj in za ECŽ 150,3 milj.

Za proračunske investicije in dotacije izven gospodarstva je bilo porabljeno 870, 4 milj in sicer za komunalno in stanovanjsko graditev 450,5 milj, za prosveto in kulturo 207 milj, za zdravstvo in socialno varstvo 170,3 milj, za potrebe tajništva za notranje zadeve 22,4 milj, in za adaptacije magistrata in Kresije 19,2 milj. Poleg tega pa je bilo iz sklada za stanovanjsko in komunalno graditev porabljeno za gradnjo stanovanj 213,2 milj. Skupno je torej MLO v letu 1954 finansiral investicije v višini 2,118,4 milj. V primerjavi z letom 1953, ko je vložil 564 milj., je to porast za 280 %.

Razen tega je na teritoriju MLO bilo investirano iz sredstev LRS 2,004,8 milj, iz sredstev FLRJ 816,4 milj, iz sredstev podjetij na račun amortizacije in investicijskih skladov rter skladov za samostojno razpolaganje 3,490,8 milj. in iz sredstev zavodov in društev 62,8 milj. Detajlni pregled porabe teh sredstev je razviden iz dokumentacije plana. Skupno je bilo investirano na območju mesta 8,493,2 milj. din. Ker je o stanovanjski izgradnji v preteklem letu MLO izčrpno razpravljaj na eni svojih zadnjih sej, ne bom o tem problemu posebej razpravljaj.

Tovariši ljudski odborniki : O razvoju panog gospodarstva, mišim, da daje plan in dokumentacija dovolj materiala. Zato mi dovolite, da se omejim le na nekatere važne elemente gospodarske politike MLO, ki so v planu in dokumentacijipremalo povdarjeni.

Eden izmed teh važnih faktorjev je vsekakor obrt. Znano je, da v kapacitetah obrtniških uslug še vedno daleč zaostajamo za potrebam. V tem pogledu lahko vsekakor beležimo uspeh, ki se odraža v povečanju brutto produkta za 63 % napram letu 1953. To povečanje rezultira iz povečanja delovne sile za 15 %, ustanavljanja novih socialističnih obratov po številu 10 in nadaljnjih 28, ki so nastali z odcepitvijo oziroma reorganizacijo obstoje-

čih gospodarskih organizacij, ter vlaganja investicijskih sredstev v višini 116 milj. din. Tudi politika MLO do privatnega sektorja obrti kar se tiče povečanja kapacitet, je bila v tem, da so se obrtna dovoljenja dajala vsakemu, ki je izpolnjeval osnovne pogoje, zahtevane po uredbi. Zato se je število obrtnikov privatnega sektorja povišalo v letu 1954 za 238 to je od 1782 na 2020. Smatram, da je taka politika pravilna, saj večja kapacitete in s tem vpliva na boljše kritje potreb in na večjo konkurenco, na drugi strani pa moramo vedeti, da porast privatnih obrtnikov, ki predvsem ne delajo s tujo delovno silo in ki se jih pravilno obdavči, nikakor ni v nasprotju s socialistično smerjo razvoja obrtništva. Za preprečevanje kapitalističnih tendenc nam služi omejitev zaposlovanja delovne sile. Današnji primeri takih tendenc so predvsem posledica pomanjkanja obrtniških kapacitet in jih ne bomo odpravili s tem, da bi ne bili liberalni pri izdajanju obrtnih dovoljenj, ampak obratno. Take primere kapitalističnih tendenc pa moramo zasledovati in posameznikom, ki izkoriščajo sedanjo situacijo, s pravilno davčno politiko odvzeti presežke, ki so jih ustvarili z izkoriščanjem.

Kljub temu zaznamujemo močnejši porast socialističnega sektorja, kar vidimo iz primerjave brutoprodukta, ki je porastel v socialističnem sektorju napram letu 1953 za 53 %, v privatnem pa za 22 %. Isto nam pokaže tudi primerjava plana za leto 1955. z l. 1954, ko narašča brutoprodukt v socialističnem sektorju za 38% v privatnem pa za 9 %, udeležba socialističnega sektorja v skupnem brutoproduktu obrtništva pa je 58%, privatnega pa 42 %. Porast delovne sile v socialističnem sektorju napram l. 1953 je znašal 16 % (720) v privatnem pa porast ne znaša niti 1 %.

V lanskem letu je bila v obrtništvu sprovedena tudi omejitev tuje delovne sile. Svet za gospodarstvo je

smatral ta ukrep v principu za pravilen, vendar bo verjetno potrebno odstopiti od njega v nekaterih strokah kot je n.pr. gradbena. Lahko pa ugotovimo, da kakih posebnih motenj ta ukrep ni povzročil. Nastal je manjši priliv delovne sile v socialistični sektor in v nova obrtniška podjetja.

Z novimi predpisi v lanskem letu je bila dana možnost pavšalnega obdavčenja in kolektivnega vodenja manjših socialističnih obrtnih obratov. Namen teh ukrepov je bil poenostaviti poslovanje, ki je do sedaj v precejšnji meri oviralo delo teh obratov in jih rado stavljalo v neenak položaj z enakimi privatnimi obrati. Pavšaliranih je bilo 68 obratov, ter se predvideva, da bo mogoče v letošnjem letu povečati to število na 114 obratov, to je 66 % vseh socialističnih obrtnih podjetij.

Čeprav v preteklem letu pavšalizacija ni dala pričakovanih rezultatov, ker so podjetja morala tekoče obračunavati dohodek z NB, vendar mislim, da nam mora v letošnjem letu pavšalizacija biti tisto orodje, s katerim bo mogoče postaviti socialistično obrt v enak položaj s privatno.

Na ta problem lahko navežemo tudi problem državnih obrtnih mojstrov in mojstrov v socialističnih obratih na sploh. Nova uredba namreč ne predvideva državnih obrtnih mojstrov. Z prehodom v socialistični sektor pa je nastal problem njihovega nagrajevanja in pokojninskega zavarovanja. Mojster v takem obratu bi namreč moral imeti posebni položaj z ozirom na osebne kvalitete in odgovornost, ki ga pa je treba vskladiti s principi družbenega upravljanja. Svet za gospodarstvo oziroma odbor za obrt je v tem smislu izdelal osnutek odloka, ki ga je treba vskladiti z zveznimi predpisi.

V sedanjih predpisih v obrtništvu je nadalje nerешeno vprašanje ONPZ. Nedvomno so te organizacije v sedanjem razvoju potrebne, če je njihova vloga v skladu s socialistično vsebino obrtništva. Zato mora biti naša

politika v tem, da dejansko dobijo to vsebino, sicer jih bomo morali ⁷⁰likvidirati. V tej smeri je naša naloga in naloga obrtne zbornice, da se v ONPZ vključijo tudi socialistični obrati.

V trgovini se je v preteklem letu postavila pred MLO naloga izvesti reorganizacijo trgovske mreže, ki bi naj zagotovila odpravo monopola na tržišču ustvarila specializacijo ⁷¹in potrebno konkurenco. Ta naloga je bila izvedena potem posebnih komisij ob polnem sodelovanju Mestne trgovinske zbornice. Pri tem smo izkazali predvsem iz stališča ekonomskih pogojev osamosvojitve. Splošna ocena tega ukrepa je v tem, da smo dosegli konkurenco, ki je pa v času lanskoletne konjunktura dala tudi negativne rezultate predvsem v ⁷²zviševanju stroškov trgovine in v zadrževanju blaga pri grosističnih podjetjih. Z ozirom na kratko dobo poslovanja osamosvojenih trgovin ni sicer mogoče dati končne ocene, vendar predvidevamo, da bo potrebno popraviti izvršeno reorganizacijo s stališča razdrobljenosti detajlistične mreže, pregledati potrebo razmeroma velikega števila grosističnih podjetij, pa tudi zunanjetrgovinskih podjetij, kar se pa mora urediti tudi v zveznem merilu.

Reorganizacija gostinske mreže je dala pozitivne rezultate v dvigu prometa in kvaliteti uslug. Pravilen se je pokazal princip kolektivnega vodenja manjših obratov in pavšalizacija družbenih obveznosti. S tem smo rešili dosedanje težave glede neekonomičnosti ⁷³majhnih socialističnih obratov, ker se je bistveno povečal interes kolektivov ob pavšalizaciji družbenih obveznosti. Manjše obrate na periferiji mesta, ki so poslovali s privatnimi osnovnimi sredstvi, pa smo predali privatnikom.

Za pospeševanje kmetijske proizvodnje smo v preteklem letu vložili precejšnja sredstva. Vendar si moramo biti na jasnem, da kljub temu naša kmetijstva še ne morejo bistveno vplivati na preskrbo mesta z mlekom in zelenjavo, ker za to še vedno nimajo zadostne osnove. Še vedno so

v stanju organizacijskega utrjevanja, za kar se morajo izvršiti potrebne melioracije in arondacije ter izgradnja nadaljnjih gospodarskih objektov. Posestva so namreč v lanskem letu prevzela nove raztresene površine iz zemljiškega sklada. Vendar je iz dokumentacije plana razviden ^{znamenit} napredek. V smeri boljše oskrbe mesta s povrtnino smo predvideli davčne olajšave za intenzivnejšo gojenje povrtnin in sicer v obliki orpostitev dopolnilne dohodnine za površine iznad 500 m² povrtninske obdelave.

Omeniti moramo tudi problematiko Zavoda za socialno zavarovanje, ki so opravlja sicer po principu samoupravljanja zavarovancev, vendar je v tesni povezavi z družbenim planom in proračunom MLO. V preteklem letu je zavod predvideval izgubo, radi česar je MLO moral predpisati splošni dopolnilni doprinos. Vendar je predvidena izguba bila letos krita z refundacijo razlike kliničnega okrsbnega dne in s povišanjem participacije pri republiškem zavodu. Pravtako predvideva zavod izgubo tudi v proračunu za leto 1955, ki ~~ga~~ pa v proračunu MLO ne moremo upoštevati, temveč bo moral zavod z boljšim gospodarjenjem sam skrbeti za uravnovešanje svoje bilance.

Končno naj omenim, da smo v preteklem letu dosegli znaten uspeh v družbenem upravljanju s tem, da se je utrdila in povečala vloga zbornic. Na zbornice je bila prenešana vrsta nalog, razen tega pa nam sodelovanje v veliki meri pomaga k boljšemu reševanju problematike s področja trgovine, gostinstva in obrti. Mislim, da so se zbornice na področju mesta v veliki meri otresle stanovskih tendenc in se zavedajo svoje družbene funkcije ter dolžnosti strokovne pomoči svojim članom.

Tovariši ljudski odborniki!

Predlog družbenega plana MLO za leto 1955 ima vse značilnosti družbenega plana federacije in LRS. Temu ne more biti drugače, saj je območje našega ljudskega odbora le majhen del enotnega, vsedržavnega gospodarskega področja. Vendar milsim, da je v primerjavi z lanskim letom treba poudariti one značilnosti, ki so rezultat naše splošne gospodarske politike in družbeno političnega razvoja. To so :

- 1) Ljudski odbori ^{skupaj} deločaje v večji meri možnost samostojnejše gospodarske politike za gospodarske panoge, ki imajo predvsem lokalni karakter kot so obrt, gostinstvo in notranja trgovina.
- 2) V razdelitvi narodnega dohodka je poudarek na spremenjeni strukturi investicij v prid družbenega standarda.
- 3) Značilno je formiranje namenskih skladov, kar daje ljudskemu odboru in posebno še bodočim komunam materialno osnovo za nadaljnji razvoj družbenega upravljanja.
- 4) V planu se predvideva vrsta ukrepov, ki naj zagotovijo stabilizacijo našega gospodarstva.

O teh značilnostih bom govoril pozneje.

Skupni družbeni proizvod po predlogu plana za leto 1955 znaša 25,383 milj. dinarjev. Če primerjamo vrednost planiranega brutoproizvoda z realizacijo preteklega leta ugotavljamo, da je realizacija v letu 1954 za 1.351 milj. dinarjev višja. Ta razlika nastaja zato, ker je v realizaciji za leto 1954 upoštevano tudi združenje ELES s 1,117 milj. dinarjev, dočim ga iz letošnjega plana izločamo. V realizaciji za leto 1954 so upoštevane tudi tečajne razlike v višini 1,642 milj. din, ki jih v predlogu plana za leto 1955 pravtako neupoštevamo. Poleg tega se ⁿⁱnižuje vrednost brutoproizvoda v gradbeništvu v višini 810 milj. dinarjev,

Ker se del gradbene dejavnosti v letošnjem letu prenaša izven območja Ljubljane.

V kolikor pri primerjavi brutoproizvoda upoštevamo vse navedene spremembe, ^{lahko} pa ^{smo} ugotavljamo, da se bo vrednost brutoproizvoda povečala v primerjavi za leto 1954 za 2,218 milj.din, t.j. za 10 %.

Če bi izhajali pri postavljanju predlogov plana strogo iz stališča realizacije v letu 1954, moramo ugotoviti, da predvideni porast brutoprodukta ni povsem v skladu s porastom proizvodnje. Vendar bi to utemeljil s tem, da predlog plana bazira predvsem na predlogih podjetij in da se s strani MLO ni vršil pritisk na podjetja za dviganje dobičkov. Pri obravnavanju planov s podjetji smo zasledovali smernice, ki jih narekujejo ^{lahko tudi} zvezni in republiški družbeni plani tako glede pogojev in predvidevanj razvoja gospodarstva v letošnjem letu.

Podčrtati moram, da pa nismo smatrali za pravilno siliti trgovska podjetja k planiranju dobičkov v višini lanske letne realizacije. Samozaradi tega nastaja razlika v dobičku trgovine ca 800 milijonov v kljub predvidenemu povečanju prometa. S takim načinom planiranja smo v osnovi vodili politiko proti tendenci zviševanja cen.

Upoštevajše nakazano smer razvoja po zveznem in republiške družbenem planu, skuša predlog našega plana zagotoviti izpolnitev predvsem dveh osnovnih principov in sicer :

Stimulirati gospodarske organizacije k dvigavanju proizvodnje in boljšemu gospodarjenju ter zagotoviti, da ekonomski instrumenti ne bodo negativno vplivali na stabilnost tržišča in cen.

Eden osnovnih faktorjev, ki mora pri tem odigrati važno vlogo, je vsekakor novi plačni sistem. Če se ozremo nazaj na preteklo leto moramo ugotoviti, da dosednji način nagrajevanja ni dajal osnove za dviganje proizvodnosti dela, ker ni temeljil na načelu nagrajevanja po učinku dela. Vendar moram ugotoviti, da so možnost imeli kolektivi v manjši meri tudi dosedaj, pa se je niso posluževali. Lani je namreč večina gospodarskih organizacij kot minimalni plačni sklad smatrala celotni sklad, ki se je formiral iz obračunskih in dopolnilnih plač iz dobička. Malokatero podjetje je namreč rezerviralo del tako oblikovanega sklada za plače za nagrajevanje dela po normi, ampak narobe. Podjetja so celo opuščala plačevanje po normah, ker jim je po prejšnji ugotovitvi seveda navidezno zmanjkovalo denarja za plačevanje prekoračevanja norm.

Zato trdim, da je razlika pri letošnjem plačnem sistemu predvsem v tem, da se tarifni pravilniki sestavljajo na osnovi minimalnih tarifnih postavk v višini obračunskih plač, da pa se dovoljuje izplačevanje za prekoračevanje norm iz materialnih stroškov, dočim se iz dobička formirajo premije in nagrade predvsem za tista delovna mesta, ki se ne morejo normirati. Sistem premij in nagrad pa mora seveda pravtako kot norme vplivati na večanje proizvodnje in racionalnejše poslovanje podjetij nikakor pa ne sme postati samo dodatek na plačo administrativnega in vodstvenega kadra. Že sedaj pa moram ugotoviti, da se v kolektivih pojavlja močna tendenca, da naj se iz dobička delijo predvsem dodatne mesečne plače enako za vse, kar seveda nasprotuje smislu novega plačnega sistema.

V zvezi z izvajanjem novega plačnega sistema je MLO imenoval dve komisiji : Komisijo za plače (skupno z OLO) in Komisijo za potrjevanje tarifnih pravilnikov. Njune naloge so razvidne iz uredbe. Vendar mora biti težišče dela vsekakor v podjetjih samih. To je predvsem v sestavi sistema normiranja in premiranja. Jasno je, da nastajajo gotove razlike med podjetji. Nekatera podjetja postavljajo

ostrejšje norme kot druga, ker je že njihova obstoječa organizacija dela boljša. Razen tega se pojavljajo uravnilevske tendence, ki bi gotovo preprečevale pravilni učinek novega plačnega sistema. Kajti stimulirati je treba tudi tisti kader v podjetjih, od katerega v veliki meri zavisi organizacija delovnega procesa in s tem tudi možnost dela po normi. *na sploh.*

Naloga komisij je, da take in podobne nedostatke odpravljajo. Biti pa si moramo na jasnem, da vse to ne more biti popolnoma pravilno izvršeno v teh kratkih rokih, ki so nam na razpolago. Ne smemo pa skeptično gledati na uspeh, kajti nov plačni sistem bo in mora dvigniti interes za dvig storilnosti. Ne bo pa njegovo uvajanje končano z rokom, ko morajo biti tarifni pravilniki potrjeni, ampak se bodo nepravilnosti, ki jih prenutno nosi v sebi zaradi zaostalosti našega gospodarstva na sploh, še naprej uravnavale in izločale. To, da nov plačni sistem ne bo nosil v sebi tendenc krivičnosti napram že dosedaj dobro organiziranim podjetjem, mora biti še naša nadaljnja skrb.

MLO ima pravico, posameznim gospodarskim organizacijam dvigniti ali znižati obračunski plačni sklad iz leta 1954 za 5 %. To je iz predloga plana tudi razvidno. Za pravilno uporabo tega instrumenta bi bila potrebna studijska obdelava, ki bi morala predvsem razvrstiti podjetja po obstoječih stopnji storilnosti in organizacije dela, dalje ugotoviti razliko v pogojih dela, pri tem pa upoštevati dosedanje nepravilnosti v kvalifikacijskem sestavu in še druge momente, ki uplivajo na tako ocenitev. Tega seveda ni mogoče pravilno izvršiti v roku, ki nam je bil na razpolago. Razen tega pa smatram, da tudi sam obseg te stimulacije ni takšen, da bi predstavljal bistveni del vzpodbude novega plačnega sistema. Pet procentov namreč predstavlja mejo za individualno podjetje. Če bi pa bilo to povprečje za MLO, bi bil njegov pomen seveda drugačen.

Zaradi navedenega so povišanja v predlogu plana postavljena predvsem na osnovi dosedanjih ugotovitev pri sestavljanju tarifnih pravilnikov, nesorazmerja v kvalifikacijskem sestavu, splošnega poznavanja podjetij ter težav v zvezi z zaposlovanjem nove delovne sile, ki izvirajo predvsem iz težjih pogojev dela.

Če hočemo dvigati interes kolektivov za zdravo gospodarjenje v podjetjih, moramo seveda postaviti odnos med podjetjem in MLO na pravilno osnovo. Najobčutljivejši regulator za to je seveda delitev ostanka dobička med ljudskim odborom in podjetjem. Večji del dobička gospodarskih organizacij se sicer še vedno odvaja federaciji in preko sredstev LO republiki, vendar to nikdar ni za podjetje tako boleče, kakor ravno tista sredstva, ki jih gospodarska organizacija odvaja za potrebe ljudskega odbora. Delovni kolektivi se namreč zavedajo, kakšne splošne naloge v okviru izgradnje industrializacije, narodne obrambe itd. vrši ta federacija in republika, težko pa jim je vedno bilo razumeti potrebe svojega MLO. V njem mnogokrat gledajo tisti organ, ki nepravilno uporablja in razdeljuje tista sredstva, s katerimi bi lahko gospodarska organizacija hitreje dvigala proizvodnjo in krila druge svoje potrebe. Kolektivi se ne zavedajo dovolj, da so potrebna sredstva tudi na drugih poljih našega družbenega življenja, ki pa služijo pravitako njim samim oziroma, če to razumejo, smatrajo običajno, da se premalo teh sredstev vlaga v njihov neposredni okoliš. Zato mi dovolite, da se mimogrede dotaknem problema ustanovitve komun. Smatram namreč, da bodo komune, ki bodo bližje gospodarskim organizacijam in teseneje povezane z organi delavskega upravljanja, lažje uravnavale gospodarske odnose do podjetij in bistveno uplivala na zdravo gospodarjenje. *podjetjih*

Zato je ta odnos med ljudskim odborom in podjetjem bistvene važnosti. Temeljiti pa mora predvsem na načelih, ki stimulirajo gospodarske organizacije k povečevanju

proizvodnje in storilnosti dela, zniževanju materialnih stroškov in k stabilnosti na tržišču.

Ta instrument, ki ga v tem smislu tudi predlagamo v planu, si predstavljamo enostavno tako, da delež ljudskega odbora, ki ga izračunamo s postavljenim instrumentom na osnovi potrjenega plana, smatramo kot maksimalno obvezo podjetja do ljudskega odbora, pri čemer se ves nadalje ustvarjeni ostanek dobička odvaža v plačni sklad in sklad za samostojno razpolaganje podjetja. Razumljivo pa je, da podjetja od teh sredstev sama plačajo republiško participacijo.

S tako postavljenim instrumentom še v največji meri zagotavljamo izpolnitev principov, ki sem jih zgoraj navedel. Predvsem prepuščamo podjetjem tisti del dobička, ki se ustvarja z boljšo organizacijo dela in zniževanjem materialnih stroškov, kar predstavlja osnovno vzpodbudo k boljšemu in racionalnejšemu poslovanju. Na ta način ustvarjena sredstva se uporabijo za nagrade in premije, na drugi strani pa za razširitve, rekonstrukcije, izboljšave delovnih pogojev in izgradnjo stanovanj, kar vse povečuje proizvodnjo. Utem

Utemeljen je tudi pozitiven vpliv takega instrumenta na stabilnost tržišča. Dosedanji instrumenti so namreč puščali razmeroma majhen del dobička podjetjem oziroma so podjetja ^{in skatirni prispevki} morala ^{ustvariti} tudi 100 - krat večji dobiček na tisti del plačnega sklada oziroma sklada za samostojno razpolaganje, ki so ga nujno rabila. To je naravno podjetja v mnogih primerih navajalo k zvišanju cen. Jasno je, da ne bomo nikdar iznašli instrumentov, ki bi avtomatično sami po sebi pravilno regulirali gospodarstvo. Smatramo pa, da je predloženi instrument pozitivnejši tudi v smislu stabilizacije tržišča, posebno pa še, ker predvidevamo novo zvezno uredbo, po kateri se bodo zasegli konjunktorni dobički.

Odstotki za delitev ostanka dobička, predloženi v planu, zagotavljajo podjetjem sklad plač iz dobička v višini ca 10 % nad tarifnim pravilnikom (skupaj s socialnim prispevkom), kar je v skladu s republiškim in zveznim družbenim planom, ter sklad za samostojno razpolaganje v višini

4 % od dobička. Tako planirani del plačnega sklada iz dobička predstavlja približno tretjino v lanskem letu ustvarjenih plač iz dobička. Upoštevati namreč moramo, da se prekoračevanje norm plačuje letos iz materialnih stroškov. Sklad za samostojno razpolaganje v višini 4 % od dobička pa predstavlja v absolutnem znesku za 160 % večja sredstva, kot so bila planirana ^{v lanskem letu} in približno polovico po rebalansu predvidenega sklada podjetij v lanskem letu. Spomniti se namreč moramo, da so sredstva nekaterih podjetij močno narastla, kar je bil predvsem vzrok v nerealnosti planov. Tudi letos bodo lahko eventualno neefikasnost tega sistema povzročile rezerve v planih, vendar smatram, da v manjši meri kot lansko leto, tako da bodo tudi ukrepi lažje dokazljivi in izvedljivi.

Prav radi tega in da čuvamo razmerje med kupnimi in blagovnimi fondi predvideva plan tudi limit za koriščenje presežka dobička, ki ostane v celoti podjetju, ^{v planu} v višini 15 % (skupaj s socialnim prispevkom) nad tarifnim pravilnikom. Ko podjetje doseže to višino plačnega sklada (ne upoštevajoč ^{medu} izplačila za prekoračevanje norm), se steka ves presežek dobička v sklad za samostojno razpolaganje.

Tak način delitve dobička predvideva plan za industrijska, kmetijska, gozdarska, gradbena podjetja, podjetja cestnega prometa, zunanje trgovine, obrtna podjetja, ki nimajo družbenih obveznosti pavšaliranih, in komunalna podjetja.

^{zadrugam in zadrugijskim podjetjem,} Kmetijskim posestvom, nekaterim podjetjem javnega cestnega prometa, časopisnim podjetjem ter filmski industriji odstopamo delež MLO na dobičku v celoti.

Vsa naša kmetijska posestva so pravzaprav še vedno v izgradnji. Osnovana so, bila na neugodnih terenih brez potrebnih osnovnih sredstev. Kljub temu, da so tudi v lanskem letu napredovala in da se gospodarsko še naprej utrjujejo, ne moremo smemo zatisniti oči pred dejstvom, da bodo zahtevala še podpore MLO, če nočemo ostati sredi poti.

Tudi zvezni družbeni plan predvideva vrsto ugodnosti za kmetijska posestva kakor oprostitev plačevanja zemljarine, amortizacije, obresti od osnovnih sredstev, zvezne participacije na dobičku, znižanje obrestne mere na obratna sredstva in prispevkov za socialno zavarovanje. Vse to so ukrepi, ki bodo pomagali dvigniti kmetijsko proizvodnjo. Zato je prav, da se tudi MLO odpove njihovem dobičku, ki ga bodo uporabila za svoje nadaljno utrjevanje.

Tudi podjetja javnega cestnega prometa so v neenakem položaju z ostalimi gosp. odarskimi organizacijami. Njihov vozni park je namreč v takem stanju, da stroški vzdrževanja stalno rastejo, da pa se manjša kapaciteta z izpadom izrabljenih vozil. Na drugi strani pa je nabava novih vozil problematična, ker radi njihove visoke cene oziroma zvišanja amortizacije in obresti na osnovna sredstva cena prevozov izredno poskoči. V isti situaciji je tudi ECŽ radi nabave novih trolejbusov, ki predvideva v letošnjem letu izgubo. Zato je pravilno, da pri teh podjetjih MLO odstopa od svojega deleža na dobičku.

Pri podjetjih notranje trgovine je situacija drugačna. V notranji trgovini zasledujemo namreč princip, da ne akumulira in da izvršuje le funkcijo posrednika med proizvodnjo in potrošnikom. Zato odvaja notranja trgovina ves dobiček.

Tudi predloženi plan zasleduje v polni meri to tendenco. Predvidevamo namreč le dobro polovico dobička, ki ga je trgovina ustvarila v lanskem letu. S tem dajemo trgovskim podjetjem možnost, da eventuelni dobiček, lahko uporabijo za zniževanje cen pri sezonskih razprodajah. Ker pa formira plačni sklad v procentu od prometa, nima nikake stimulacije za povečevanje prometa, kar je seveda povezano tudi s kulturnejšo postrežbo. Zato predvideva plan posebni instrument, da lahko podjetja notranje trgovine vzporedno z večanjem prometa koristijo del

dobička za formiranje plačnega sklada, toda največ do višine 20 % postavk po tarifnem pravilniku.

S tem, mislim, je pravilno postavljen odnos tudi do trgovine. Pripomniti moram le, da so odstotki za formiranje plačnega sklada od prometa izračunani na osnovi lanske letne realizacije posameznih podjetij. Mnoga podjetja so namreč planirala manjši promet, kar pa seveda pri povečevanju proizvodnje nima nikake osnove.

Podobna je situacija tudi pri gostinskih podjetjih. Celotni lanske letni del dobička (50 %), ki je pripadal ljudskemu odboru in podjetju, odvajajo tudi letos ljudskemu odboru. Ker pa je letos odpadla zvezna participacija, predvideva plan stimulacijo za dviganje prometa in s tem tudi za kulturnejšo postrežbo v obliki formiranja plačnega sklada iz dobička do višine 20 %. Ostali del dobička gre v namenski sklad, o čemer bom še kasneje govoril.

Zvezni družbeni plan predvideva gotove sprostitev predvsem za gospodarske panoge, ki predstavljajo več ali manj lokalno dejavnost. Predvsem se ukinja zvezna participacija na dobičku v višini 50 % pri podjetjih grafične industrije, pooblaščenih mlinih in podjetjih za promet z žitom, kmetijstva, cestnega prometa, založniških in časopisnih, gostinskih, obrtnih in komunalnih podjetjih, podjetjih filmske industrije in podjetjih za razdeljevanje filmov, kmetijskih zadrugah in njihovih podjetjih ter servisih za popraviljanje kmetijskih strojev.

Večini teh podjetij določa zvezni družbeni plan tudi že namen uporabe teh sredstev in sicer se morejo uporabiti samo za pospeševanje in razvoj panog, ki jih ustvarjajo. Zvezni plan je namreč upošteval, da so to panoge, ki se borijo s težavami zaradi težkega vzdrževanja svojih osnovnih sredstev kot je to primer z grafičnimi podjetji, ki bodo na ta način ustvarila ca 270.000.000 ter podjetji cestnega prometa, ki bodo

ustvarila ca 39,000.000.-. Sem spadajo tudi poblašeni mlini in podjetja za promet z žitom, katerih investicijsko vzdrževanje pri današnji politiki enotne cene ne more bremeniti cene kruha. Ta podjetja bodo ustvarila ca 10 19,000.000.-. Dalje so to podjetja, ki se šele utrjujejo in ki jim je potrebna pomoč zaradi splošne potrebe za razvoj gotovih panog gospodarstva. To so predvsem kmetijska posestva in zadruga ter servisi za popraviljanje kmetijskih strojev. Ustvarila bodo investicijski sklad v višini ca 23,000.000.-.

Založniška podjetja bodo tem potom prišla do sredstev, s katerimi bodo regresirala nakup knjig predvsem za šole in knjižnice. (25 milij.)

Ta način formiranja namenskih skladov predstavlja v bistvu nov način vzdrževanja in pospeševanja gotovih panog gospodarstva, posebno tistih, ki bi jih morala dejansko subvencionirati država, če hoče zavarovati njihov napredek in obstoj sploh. Mislim, da je zato pravilno, da tudi pri ostalih panogah gremo po isti poti.

V obrti poznamo situacijo, da manjka kapacitet in da bomo samo z novimi kapacitetami ustvarili pogoje za zniževanje cen obrtniških uslug. Že lansko leto je MLO dotiral večje zneske za ustanovitev novih in razširitev obstoječih obrtnih podjetij. To politiko moramo zasledovati tudi v letošnjem letu. Ne smemo si namreč domišljati, da bomo dosegli znižanje cen uslug z oprostitvijo zvezne participacije na dobičku. Smatram, da moramo iti po poti, ki jo predvideva plan, da se ta sredstva kanalizirajo v posebni namenski sklad za pospeševanje obrtništva, ki bo letos znašal ca 200 milijonov. S tem je tudi pri pičlih investicijskih sredstvih MLO osiguran nadaljni razvoj obrtništva.

Nisem mnenja, da bi ta sklad moral voditi sam LO oziroma njegov organ. Predlagam namreč, da bi ta sklad vodil poseben organ, v katerega bi imenoval svoje zastopnike LO

ko pa pravilno
tudi odbor
pri Svetu
gospodarstvo,
je dovoljen
av isti cilj.

in Mestna obrtniška zbornica. Danes namreč dobivajo zbornice večjo vlogo v našem družbenem življenju in so mnogokrat bolje upoznane s problematiko svojega področja. Prosim, da bi LO tudi v tem smislu zavzel svoje stališče.

Iz predloga plana je razvidno, da so obrtna podjetja z pavšaliranimi družbenimi obveznostmi diferencirana z ozirom na višino vplačil v sklad. S tem smo namreč zasledovali dva principa : 1. Podjetja, ki opravljajo osebne usluge in reparature in podjetja uslužnostne proizvodnje namreč niso v enakopravnem položaju s privatnimi podjetji, kar se tiče nagrajevanja delavcev tako, da se opaža občuten beg sposobne delovne sile v privatni sektor, s čemer seveda pada kvaliteta v socialističnih obratih. 2. Ta ista podjetja uporabljajo tudi razmeroma manj osnovnih sredstev. Zato se navedenim podjetjem povišuje ostanek dobička na račun bivše zvezne participacije za 20 % oziroma 10 % od celotnega ustvarjenega dobička, 30 % oziroma 40 % pa vplačajo v namenski sklad. Vsa ostala podjetja ^{podjetja} plačajo celotni delež zvezne participacije v sklad.

ključni ukrepi, ki jih
pri Svetu
gospodarstvo
je dovoljen
av isti cilj.

Poseben namenski sklad na račun zvezne participacije predvidevamo tudi v gostinstvu, v katerega bodo podjetja odvajala 30 % ustvarjenega dobička. 20 % smo namreč že odločili za nagrade za stimuliranje dvigovanja prometa. Sredstva tega sklada so v planu predvidena samo s ca 8 milijonov in verjetno tudi ne bodo presežena.

Vendar spomnimo se, da za manjše nujne preureditve gostinskih obratov se navadno ni našlo sredstev. S tem skladom pa bo dana možnost izboljševati kulturni izgled naših gostišč. Tudi za vodstvo tega sklada predlagam posebni organ, katerega člane bi imenovala MLO in

Mestna gostinska zbornica, ali odbor za gostinstvo in turizem pri Svetu za gospodarstvo.

V zveznem in republiškem planu je še nadalje razvidna tendenca namenskega določanja uporabe sredstev.

To so v prvi vrsti sredstva za stanovanjsko in komunalno izgradnjo. V ta namen se bodo stekala letos sledeča sredstva :

- 1) 3 % od celotnih dohodkov MLO v po planu predvideni višini 86,000.000.- ✓
- 2) 25 % od sredstev MLO za investicije v višini 165,000.000.- ✓
- 3) Celotni delež MLO na dobičku gradbenih podjetij v višini.... 158,000.000.- ✓

Razen tega predlagamo v planu, da na ta račun odvedejo gospodarske organizacije 40 % ustvarjenih skladov za samostojno razpolaganje. To utemeljujem predvsem s tem, da prepušča ljudski odbor podjetju v celoti ves presežek dobička po planu, ki se steka v sklad za samostojno razpolaganje. Ti skladi se uporabljajo predvsem za razširitve in rekonstrukcije, vendar smatram, da je osnovno doseči popolno izrabo obstoječih osnovnih sredstev, zakar pa nam je potrebna nova delovna sila, ki je brez stanovanj ne moremo dobiti. Samo "Litostroj" bi lahko danes pri obstoječih kapacitetah zaposlil preko 1.000 delavcev, če bi jim lahko nudil stanovanje, da sploh ne omenjamo stanovanjske stiske, ki je v Ljubljani.

Za boljše razumevanje naj ob tej priliki še omenim, da je letos olajšana uporaba amortizacijskih sredstev, ker se lahko v celoti uporabljajo za obnovo ali za vzdrževanje. In če še ugotovimo, da imajo podjetja preko 2 milijardi amortizacijskih sredstev in skladov, iz preteklih let neizkoriščenih, potem smatram, da je ta ukrep utemeljen.

S tem bi se sredstva za stanovanjsko in komunalno izgradnjo povečala še za ca 150,000.000 in bi skupno znašala ca 550,000.000.- din. Ta znesek se bo s preseganjem dobičkov seveda povečal.

Na novo se osnuje pri MLO sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje v obliki 25 % od dopolnilne dohodnine. Sklad bo dosegel letos ca 12,000.000.-, ki bodo seveda

uporabljeni za kmetijska posestva.

Instrumenti, ki jih predvideva plan za investicijske sklade notranje-trgovinskih in gostinskih podjetij, zasledujejo predvsem to, da dajejo podjetjem minimalne možnosti za ureditev poslovnih prostorov. Ker se iz teh skladov plačujejo tudi anuitete, zato diferenciacija pri gostinskih podjetjih upošteva predvsem ta moment poleg tega, ali je podjetje v lastnih prostorih ali ne. Pravtako predvidevamo formiranje investicijskega sklada tudi pri gostinskih podjetjih v kolektivnem upravljanju v višini 1,5 % od prometa.

Mislim, da bi morali potem namenskih skladov ne samo izboljševati pogoje obstoječih kapacitet, ampak tudi reševati problematiko njihove razširitve. Že mnogo je bilo govora o nujni potrebi skladišč, če si hoče Ljubljana osigurati mesto posrednika, ki ji ga daje naravna lega med morjem in notranjostjo. Dalje ugotavljamo vsako leto pomanjkanje hotelskih kapacitet in da večina tujcev mora pasirati naše mesto, ker ni na razpolago, sob. Za reševanje teh problemov bomo vedno težko našli sredstva v našem budžetu. Zato smatram, da se naj tudi ti namenski skladi trgovskih in gostinskih podjetij uporabijo v te namene in predlagam, da ljudski odbor da v tem smislu priporočilo vsem podjetjem in zbornicam.

Najslabša točka v letošnjem planu je vsekakor sklad za kreditiranje investicij v gospodarstvu, ki bo letos razpolagal z zelo nizkimi sredstvi. Razen sredstev iz obresti od osnovnih sredstev, ki jih vplačujejo gostinska in obrtna podjetja, se bodo natekale vanj samo anuitete odobrenih kreditov. Ta sredstva pa krijejo le tiste kredite, ki so bili odobreni že v lanskem letu. Situacija, ki bo razvidna še iz bilance sredstev MLO, je namreč taka, da se za pokritje nadaljevanj proračunskih investicij moramo poslužiti kritja v obliki izrednih dohodkov. Vendar moram opozoriti, da bodo gotova investicijska dela v gospodarstvu ustavljena. Omenim naj samo nekaj

primerov : "Litostroj" ima v gradnji kisikarno in pleharno. Tovarna pisalnih strojev je začela v lanskem letu z izgradnjo v Savljah, ki bo šele podjetju omogočila doseči prvo stopnjo razvoja. Z razširjanjem svojih kapacitet so v lanskem letu začela tudi podjetja : "Unitas", "Zmaj", "Izolirka", dograjujejo se še "Telekomunikacije", da ne govorim še o drugih potrebah v gospodarstvu. Biti nam mora jasno, da se sredstvi, s katerimi razpolagamo, ne bomo mogli kriti teh potreb ter se dela v letošnjem letu ne bodo mogla nadaljevati.

Ostaneta mi še dva instrumenta,* o katerih bi rad povedal par besed.

MLO določa tudi višino amortizacijske stopnje za opekarne, kmetijska posestva v izgradnji, gostinska in turistična, obrtna in komunalna podjetja.

Pri tem smo se držali predvsem principa gospodarskega računa podjetij. Zato predvideva plan plačevanje polne amortizacije za opekarne, gostinska, obrtna in komunalna podjetja. Kajti v kolikor odstopamo od tega principa, bo ves ta primanjkljaj za obnovo in vzdrževanje padel pozneje na ramena LO. Oproščena plačevanja amortizacije so edino kmetijska posestva. Jasno je, da Mestna plinarna pri dosedanjih cenah ne prenese polne amortizacije, niti ECŽ, vendar smatramo, da je pravilneje dvigniti ceno plina za industrijo, ter pokriti izgubo pri ECŽ iz budžeta, kakor pa puščati podjetja v negotovosti, ali bodo lahko kdaj krila svoje normalne potrebe. Po istem principu moramo obravnavati tudi zavode s samostojnim financiranjem, kjer je to le mogoče. Tako je Mestni vodovod shajal pri zelo nizki ceni vode za industrijo (10.- din za 1 m³) samo zato, ker ni vplačeval polne amortizacije, nadomestitev iztrošenih osnovnih sredstev pa ~~je~~ je seveda kril proračun MLO. Zato je bila tudi tukaj zvišana cena vode, ki jo troši industrija, iz tako natečenih amortizacijskih sredstev pa bo Mestni vodovod nadaljeval z obnovo vodovodne mreže. V obeh slučajih, tako pri plinu kakor tudi pri vodi je bila izvršena kontrola, če bi imelo to dviganje cen za posledico dvig cen v industriji. Ugotovljeno je bilo, da temu ni tako, ker v kalkulacijah

posameznih podjetij predstavlja to le malenkostni strošek.

Novost v letošnjem planu predstavlja tudi določanje obresti od osnovnih sredstev za gostinska in turistična, obrtna ter komunalna podjetja po MLO. Ta sredstva se stekajo v sklad za kreditiranje investicij v gospodarstvu MLO, kjer se bodo zbirala na posebnih podkontih in uporabljala samo za pospeševanje gospodarskih panog, ki jih vplačujejo.

Pri gostinskih podjetjih nas je vodil princip, da naj sama reproducirajo del sredstev, ki so, kakor sem že omenil, potrebna za nove kapacitete.

Zato predvideva plan 4 %, t.j. približno gornja meja, ki jo lahko sedanje cene gostinskih storitev prenesejo. Nižjo mero 2 % pa seveda predvideva za menze in turistična podjetja, ki so prišla v slabo situacijo radi višje amortizacije od novo nabavljenih avtomobilov, vsled česar bodo itak morala dvigniti ceno potniškemu kilometru. Ker vemo, da tujci itak živijo pri nas poceni radi disparitete dinarja, smo nameravali dvigniti ceno *pred* za normalno plačevanja obresti od osnovnih sredstev in amortizacije. Vendar *imajo* podjetja že zaključne pogodbe z inozemskimi turističnimi biroji, smo ta ukrep odložili do prihodnjega leta. *

prihod-
letu pa
jo podjetja
brezpo-
računati.

Od komunalnih podjetij plača Mestna plinarna obresti v dosedanji višini, dočim je ECŽ oproščena plačila obresti, ker itak izkazuje izgubo.

Važno pa je to vprašanje za obrtna podjetja. Dosedaj so namreč vsa plačevala obresti v višini 6 %, ter polno amortizacijo kakor industrija. Ker se pa v večini obrtnih podjetij obrabljajo osnovna sredstva mnogo počasneje, kakor v industriji, predvideva plan, da vplačujejo obratna podjetja, ki so jim družbene obveznosti pavšalirane, amortizacijo, ki približno odgovarja intenzivnosti obrabljanja in življenski dobi osnovnih sredstev. O tem bo MLO izdal še posebno odločbo,

ki bo izdelana na podlagi predloga podjetij in v sporazumu z obrtno zbornico, ker to delo ni moglo biti pravočasno. opravljeno. Zaradi istih principov pa se obrtna podjetja tudi zaradi plačevanja obresti od osnovnih sredstev grupirajo v tri skupine in plačujejo 2 %, 3% oziroma polne (6 %) obresti.

Še ena novost v letošnjem predlogu plana. Vsi ljudski odbori in gospodarske organizacije morajo od celotnih svojih dohodkov oziroma skladov za samostojno razpolaganje izločiti 6 % kot obvezno rezervo. Ta ukrep ima namen ustvarjati v našem gospodarstvu nujno potrebna rezervna sredstva, ki bodo pomagala k splošni stabilizaciji gospodarstva. Uporaba teh sredstev lahko predpiše samo Zvezni izvršni svet.

Značilnost investicijske politike MLO v letošnjem letu je, kakor sem že omenil, namensko usmerjenja sredstev v gospodarske panoge, ki jih ustvarjajo. Suma teh sredstev bi torej znašala :

1. sredstva v gospodarstvu :

1) Investicijski sklad podjetij grafične industrije	276 milj.
2) Investicijski sklad podjetij cestnega prometa	39 "
3) Sklad za pospeševanje založniške dejavnosti	25 "
4) Sklad za pospeševanje obrti	193 "
5) Sklad za pospeševanje gostinstva in turizma	10 "
6) Investicijski sklad združnega kmetijstva	22 "
7) Sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje	12 "
8) Investicijski sklad trgovine	246 "
9) Investicijski sklad gostinstva	33 "
10) Investicijski sklad kmetijskih posestev	0,4 "
11) Investicijski sklad pooblaščenih mlinov in podjetij za promet z žitom	10 "
12) Sklad za kreditiranje investicij v gospodarstvu	
a) anuitete	98 milj
b) obresti od osnovnih sredstev	
iz gostinstva	11 "
iz obrti	26 "
iz komunal. podjetij	4,6
skupaj sklad za kreditir. invest. v gospodarstvu	139,6

in

26,5

22.0

22.0
97.0

37.0
30.0

30,0
11 2

41,3

68,3

34,6

(1,909 milj.), predstavlja to padec za 10 %.

Pri tem pa predstavljajo, kakor je razvidno iz seznama, proračunske investicije samo nadaljevanje že načetih del.

Zato moramo del teh investicij kriti iz sklada za kreditiranje stanovanjske in komunalne izgradnje skodeče proračunske investicije :

1) Kanalizacija področja med Celovško in Vodnikovo c.	65,0	
2) Severni zbiralnik	24,4	
3) Projekti za kanalizacijo	4,2	
4) Kanalizacija Polje	6,0	
		99,6
4) Sojerjeva in Dražgoška cesta	2,2	
6) Vrazov trg	6,2	
7) Projekti za ceste	5,0	
		13,4
7) Vrazov trg, parki in načrti	1,5	1,5
8) Načrti za javno razsvetljavo	0,6	0,6
		115,1
		=====
9) Nadzidava šole Bežigrad	15,0	
10) Nadzidava šole Moste	15,0	
11) Adaptacije šol	30,0	
12) Načrti za šole	12,0	
		72,0
		187,1
		=====

Te investicije so v tesni zvezi s stanovanjsko izgradnjo, ker predstavljajo osnovo za stanovanjsko izgradnjo oz. krijejo nujnepotrebe novih stanovanjskih naselij.

Nadaljnjo obnovo električnega omrežja bomo v višini 172 milj. zagotovili iz amortizacijskega sklada, s čemer se bodo nadaljevala začeta dela v preteklem letu z istim tempom.

Obnova vodovodnega omrežja, kakor sem že omenil, se bo krila pravtako iz amortizacijski sredstev v višini 126 milijonov.

S tem se bo krilo predvsem:

Gradnja objekta nad vodnjakom VIII.

v Klešah, montaža, črpalka, elek.

oprema-gradnja

3,000.000

-oprema

20,000.000

gradnja vodnjaka št. I. v Hrastju -gradnja 1,500.000

-oprema 7,300.000

objekt nad vodnjakom I. v Šentvidu -gradnja 1,180.000

-oprema 14,000.000

Cevovod Ø 700 mm po Vodovodni cesti

-gradnja 48,000.000

" " 200 mm za klavnico

-gradnja 14,000.000

" " 80 mm po Košenski ul.

-gradnja 1,000.000

" po Škrabčevi

-gradnja 700.000

" po Tagomerjevi

-gradnja 1,500.000

" za vasjo

-gradnja 400.000

" Čebelarska ul.

-gradnja 2,300.000

" Pokopališka ul.

-gradnja 1,600.000

" do osnovne šole

na Hrašici

-gradnja 600.000

" po Tršaški vasi

do Tovarne kon-

zerv

-gradnja 1,000.000

" med Martinsko in

Križno ulico

-gradnja 600.000

" med Šentviškim

in ljubljanskim vo-

dov.

-gradnja 3,000.000

" Na Korošici

-gradnja 2,100.000

Načrti za vodovod Polje in hi-

draulični račun ljubljanskega vodovoda-

-načrti

2,300.000

skupaj vodovod

126,080.000

34
Za rekonstrukcijo mestnega cestnega prometa je zagotovljen le del potrebnih sredstev. Za izvršitev predvidenega programa znaša primanjkljaj ca 200 800 milijonov din.

Potreba po investicijah za normalni razvoj zdravstva, socialnega varstva, prosvete, kulture in komunalne dejavnosti brez stanovanjske izgradnje znaša preko 2 milijardi dinarjev brez potreb kreditov za gospodarske investicije, o katerih sem že govoril.

Posebej moram poudariti nujnost nadaljnje gradnje centralnih skladišč in gospodarskega razstavišča, katerih izgradnja se je pričela v preteklem letu. V letošnjem letu pa MLO ne bo mogel naditi investicijskih kreditov v te namene, temveč bo mogoče nadaljevati gradnjo le s sredstvi podjetij.

Iz leta v leto postaja tudi vedno bolj pereč problem železniškega vozlišča, saj nastaja zaradi zastojev v prometu letno preko 1, 5 milijarde škode. Jasno je, da tega problema ne bo mogel reševati sam MLO ter bo najna pomoč višjih organov.

Tovariši ljudski odborniki !

To bi bile torej glavne značilnosti letošnjega predloga družbenega plana.

V zvezi z bilanco dohodkov in izdatkov mislim, da moram poleg obrazložitve, ki sem jih že dal in ki jih vsebuje predlog proračuna, dodati samo eno pojasnitev. Med dohodki predvideva bilanca tudi napredvidene izredne dohodke iz gospodarstva v višini 197 milj. Kakor ste navedli so izdatki tako zreducirani, da ne moremo misliti na neko nadaljnje zmanjševanje.

Predvidevamo, da bomo v te dohodke dosegli iz presežka dohodkov trgovine tečajnih razlik, ki v predlogu plana

35-

niso vpoštevani, štednje in povišanje presežkov dohodkov iz leta 1954 za ca 19 milj. din zaradi povrnitve republiške participacije, plačane od dobička zadrushnih podjetij.

S tem smatram, da je predlog družbenega plana utemeljen in predlagam, da ga sprejmete za predložitev na zborih volilcev.

S E Z N A M

o kategorizaciji obrtnih podjetij in delavnic

a/ Obrtni obrati, kateri plačujejo v letu 1955 obrestno mero od osnovnih sredstev vv višini 2 %:

1. Kleparstvo in vodovodno instalacijsko podjetje	Knezova 28
2. Splošno kleparstvo in vodovodno instalacijsko podjetje	Poljanski nasip 40
3. " Labod "	Poljanski nasip 6
4. " Vulkan "	Zaloška 20
5. " Pleskar "	Stožice 47
6. Pleskarstvo - Olepšava	Aljaževa 35
7. " Harmonika "	Titova c. 35/a
8. Izdelovanje in popravila harmonik	Pražakova 12
9. " Klobuček "	Volfova 3
10. Krojaštvo Dobrunje	Sostro
11. Ljubljanska krojačnica	Šmartinska 15
12. Šentviška krojačnica	Šentvid 28
13. " Moda "	Šentvid 90
14. " Model "	Igriška 3
15. Modni salon za ženska in moška oblačila	Kardeljeva 1
16. Modno krojaštvo za moške in ženske obleke	Ob Ljubljani 21
17. Šivalnica Polje	
18. Športno in modno krojaštvo	Resljeva 1
19. Sever Živka	Gradišče 2
20. Šefic - Žontar	Cankarjeva 12

21. Šter Milan	Tavčarjeva ul. 1
22. Dežnikar	Ciril - Metodova 19
23. Čevljarna Sneberje	Sneberje
24. Čevljarna Šentvid	Šentvid 48
25. Čevljarna	Tobačna ul. 1
26. Čevljarska delavnica Moste	Društvena ul. 34
27. Čevljarstvo Dobrunje	Sostro
28. " Krzno "	Mestni trg 5
29. Naša čevljarna	Komenskega 26
30. " Zmaga "	Igriška 3
31. Brivnica Vevče	Vevče
32. Brivnica	Pokopališka 4
33. Brivnica	Trubarjeva 5
34. Brivsko podjetje	Kidričeva 6
35. " Cvetličarna "	Volfova 10
36. Dimnikarstvo	Kolodvorska 6
37. Foto kamera	Trubarjeva 25/a
38. Foto Slovenija	Cankarjeva 5
39. Foto Tivoli	Cankarjeva 7
40. Čevljarska proizvodna zadruga	Zaloškovo. 10
41. Čevljarska produktivna zadruga	Rečna 8
42. Čevljarska produktivna zadruga	Tržna 85
43. " Čilimi "	Stari trg 15

b/ Obrtni obrati, katerim je določena obrestna mera od osnovnih sredstev v višini 3 % :

1./ Opekarna Zadvor	Dobrunje
2./ Umetni kamen	Titova 139
3./ Remont Dobrunje	Dobrunje

4. Stavbno in pohištveno mizarstvo	Poljanski nasip 40
5. Mizar - Šiška	Knezova 28
6. Mizarstvo Trnovo	Trnovski pristan 20
7. Mizarstvo Vižmarje	Šentvid
8. Jugoreklam	Kidričeva 19
9. Propaganda	Dalmatinova 4
10. Reklamservis "	Čopova 5
11. Avtomehanika	Titova 35
12. Vtopopravljalnica	Celovška 95
13. Gonilka	Njegoševa 15
14. Puškarsko podjetje " Jelen "	Gospodsvetska 12
15. Kino foto delavnica	Gospodsvetska 8
16. Ključavničarska delavnica	Gregorčičeva 5
17. Ključavničarstvo	Čufarjeva 10
18. Kolarsko - kovaška delavnica	Pokopališka 1
19. " Krim " mehanična delavnica	Stari trg 11
20. Mehanična delavnica " Ilirija "	
21. Mehanični servis	Kolodvorska 18
22. Mehanika	Tržaška 90
23. Motouniversal	Črtomirova 3
24. Optika	Trg revolucije 4
25. Precizna mehanika	Čopova 44
26. Radio servis	Cankarjeva 3
27. Tehnica	Karlovska 2
28. Galvana	Vižmarje 70
29. " Ura "	Prešernov trg 1
30. Cirman Stane	Aljaževa 8
31. Podržaj Ciril	Trubarjeva 65
32. Grünfeld Leopold	Dalmatinova 13

33. Pičman Lovro	Ilirska 15
34. Iskra servis	Mestni trg 12
35. Jugotehnika	Čopova 12
36. Belak Mihael	Volfova 6
37. Mihelčič Ivan	Borštnikov trg 1
38. Potočnik Leopold	Petkovškovo nabrežje
39. Kemoproizvodi	Poljanski nasip 40
40. Milarna Polje	Polje
41. Gregoričinčič Franc	Robičeva 3
42. Krbavčič Jakob	Trubarjeva 59
43. Kristal	Titova 14
44. Spectrum	Celovška 51
45. Strojno mizarstvo in kolarstvo	Dobrunje
46. Učila	Šentvid 71
47. Nova knjigoveznica	Zarnikova 6
48. Salon ženske in moške mode	Miklošičeva 7
49. Splošno kleparstvo	Poljanska 75
50. Tapetništvo in dekoracija	Trubarjeva 78
51. Čevljarna	Kolodvorska 12
52. Vogrine Franc	Tavčarjeva 3
53. " Adria "	Resljeva 24
54. " Medenjak "	Ul. Milana Majena 13
55. Pekarna Ajdovščina	Gospodsvetska 7
56. Pekarna Bežigrad	Črtomiriva 3
57. Pekarna Breg	Poljanska 11
58. Pekarna Center	Kotnikova 4
59. Pekarna Galjevica	Dvorni trg 3
60. Pekarna Gradišče	Gradišče 5
61. Pekarna Ledina	Poljanska 11
62. Pekarna Mirje	Gradišče 17

63. Pekarna Moste	Zaloška 40
64. Pekarna Poljane	Poljanska c 19
65. Pekarna sp. Šiška	Medvedova 38
66. Pekarna Stari Vodmat	Šmartinska 6
67. Pekarna Šentvid	Šentvid 8
68. Pekarna zg. Šiška	Titova 69/a
69. Pekarna Polje	Polje
70. Slaščičarna Šport	Volfova 10
71. Grablović Josip	Nazorjeva ul. 3
72. Grom Jože	Komenskega 28
73. Kastelic Alojz	Gradišče 4
74. Pelicon Adolf	Volfova 14
75. Parketar	Trubarjeva 95
76. Produktivna zadruga parketarjev	Kolodvorska 35
77. Oblačilna produktivna zadruga	Celovška 72
78. Čevljarška produktivna zadruga	Celovška 79
79. Čevljarška prosuktivna zadruga	Prešernova 48
80. Umetniška zadruga	Kardeljeva 1
81. Zidar	Kotnikova 16
82. Zidarsko podjetje Šentvid	Šentvid

o/ Obrtni obrati, katerim je določena obrestna mera od osnovnih sredstev v višini 6 %.

1. Elektromedicina	Kolizejska 21
2. Litografija	Bizoviška 1
3. Prevoz I	Karlovska 19
4. Prevoznništva II	Ul. Milana Majana 14
5. Prevoznništvo III	Njegoševa 15

6. "Avtomontaža"	Titova c. 24
7. "Avtoservis"	Prešernova 52
8. "Instalacija"	Slomškova ul.4
9. Rafinerija dragih kovin	Ilirska 6
10. "Soča"	Vrazov trg 4
11. "Udarnik"	Vidovdanska 2
12. "Elektromehanika"	Celovška c. 25
13. "Kamin"	Mala vas 50, Ježica
14. Naravni kamen	Kolodvorska 32
15. "Novoplesk"	Lepi pot 1
16. "Graditelj"	Šmartinska 64
17. "Oplesk"	Čufarjeva ul.1
18. Pleskarstvo "1. maj"	Stari trg 3
19. Pleskarstvo in soboslikarstvo	Šentvid 67
20. Stavbeno podjetje Poljane	Ambrožev trg 1
21. Stavba Polje	Sp. Zadobrova 14
22. Stavbno obrtno podjetje Šiška	Knezova 28
23. Pavčič Pavel	Zaloška c. 181
24. Lesna galanterija	Šmartinska c. 10
25. Mizarstvo "Krim"	Linhartova ul.49
26. "Oprema"	Šentvid
27. Pohištveno mizarstvo	Zavrsti 7
28. "Pohištvo"	Prečjanska 32
29. Šport oprema	Vižmarje 1
30. Žima	Fužine 133
31. Dobrave Zoran	Ul.Vide Pregarčeve 5

42

32.	Vavpetič Jakob	Titova c. 35
33.	Vetrik Franjo	Titova c. 17
34.	"Novost"	Wolfova ul.1
35.	"Krojč	Poljanska c. 15
36.	Modna oblačila	Titova c. 35/b
37.	Obrtnik	Masarykova c. 34
38.	Tapetništvo in dekoracija	Titova c. 41
39.	Rozman Slava	Gosposka ul.4
40.	"Slikoplesk"	Gosposka c.16
41.	"Slavica"	Rimska c. 19
42.	Produktivna zadruga mizarjev	Postojnska 56
43.	Sodarska zadruga, Tacen	Tacen
44.	Mizarska zadruga Dravlje	Na Korošice
45.	Oblučilna produktivna zadruga	Čopova ul.7
46.	Čevljarska produktivna zadruga	Mivka 25

POPRAVKI

k predlogu za družbeni plan Mestnega ljudskega odbora Ljubljana

Stran 107 - Kolona 1 pred naslovom " Trgovina " manjka štev.
7 ter se mora pravilno glasiti :
7. Trgovina

Kolona 1 - Trgovina 3 odstavek namesto ekonomističnih
ukrepov se mora pravilno glasiti : ekonomskih ukrepov.

Stran 109 - Investicijska izgradnja na območju mesta Ljubljane
v letu 1954 - Industrija - iz kreditov odobrenih
v letu 1953 - namesto 76,7 se pravilno glasi 67,7

Stran 110 - Kolona 1/d iz kreditnega sklada MLO za stanovanjsko
in komunalno graditev - se vrsta 9 pravilno glasi :
Za gradnjo Titova 19 - 44,7

Stran 111 - Kolona 2, stroka 128 - Grafična industrija, zadnji
odstavek, 8 vrsta se mora pravilno glasiti :
Tiskarna NB za 6 % zaradi manjše kapacitete strojnega
parka.

Stran 112 - Kolona 5 - XIII. poglavje - Porast zaposlenih v letu
1955
1 odstavek se mora pravilno glasiti : število zapo-
slenih v gospodarstvu se bo v primerjavi z letom
1954 povečalo na 40.214, to je za 3.306 ali za 9 %.

Stran 113 - Kolona 1, prva vrsta se mora pravilno glasiti :
V industriji za 1.522 110

Kolona 1 - XV. poglavje - točka 3/a drugi odstavek
se mora pravilno glasiti : Amortizacijo za speci-
fični in ostali gostinski inventar vplačajo vsa
gostinska podjetja za leto 1955 po zveznih predpisih.

Kolona 2 - V. - Svet za prosveto - se pravilno glasi:
Novogradnja osnovnih šol, in gimnazij, adaptacija
obstoječih šol, oprema ter fizikulture naprave
180.000

Kolona 3 - VIII. - Svet za socialno varstvo - na
koncu se doda - Dom onemoglih Bokalce 20.000.-
Seštevek se pravilno glasi 24.600.-

Stran 113 - Kolona 3 - XVII. Poglavje
Pod točko 1/ za Tovarno mesnih izdelkov je treba
vpisati Mesar za 3 %, v predzadnjem odstavku pa
je treba na koncu dostaviti še : Tobačna tovarna
za 3 %.

Kolona 4 - XVII. Poglavje, točka 6/
V odstavku specialnim trgovinam je treba za
besedo kovinske vnesti : in elektro

Stran 114 - Kolona 1 - Namesto " Formiranje dela sklada za
plače iz dobička " se mora pravilno glasiti :
" Formiranje dela sklada za plače nad tarifnim
pravilnikom "

Kolona 2 - XIX. Poglavje - se odstotki navedeni
v prvi koloni nanašajo na plačilni sklad, odstotki
v drugi koloni pa na investicijski sklad.

Kolona 3 - Na koncu XIX. poglavja je treba dodati
odstavek : Gostišča v kolektivnem upravljanju so
dolžna vplačati v investicijski sklad 1.5 % od
doseženega prometa.

Kolona 3 - 117 Kovinska industrija, 3. vrsta se
pravilno glasi :

INDOS	23	62
-------	----	----

Kolona 4, 119 Elektroindustrija, zadnja vrsta,
se pravilno glasi :

Zmaj	23	63
------	----	----

Stran 114 in

115 - XXI. Poglavje
Zadnji odstavek pod točko 1/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/,
8/ in 9/ se mora pravilno glasiti :

Za plače iz dobička / vključno s prispevkom za
socialno zavarovanje / smejo gospodarske organiza-
cije koristiti največ 15 % iznad nivoja plač po
tarifnem pravilniku za leto 1955.

Stran 116 - XXIII. Poglavje se pravilno glasi :

Delež občinskih ljudskih odborov
na dohodkih MLO

Občinskima ljudskima odboroma Polje in Šentvid
pripada za kritje njihovih proračunskih izdatkov :

1. Občini Polje :

- 1./ 25 % od dopolnilne dohodnine kmetijstva
- 2./ 100 % od zastankov na dohodnini kmetijstva
- 3./ 40 % od dopolnilne dohodnine ostalih
zavezancev
- 4./ 100 % od zastankov na dohodnini ostalih
zavezancev
- 5./ 40 % od enkratne obdavčitve z dohodnino

4/

- 6./ 100 % od deleža MLO na dobičku gostinskih podjetij in obrtnih delavnic
- 7./ 3 % od deleža MLO na dobičku industrijskih gospodarskih organizacij / Papirnica Vevče, Arbo, Vata /.

2. Občini Šentvid :

- 1./ 20 % od dopolnilne dohodnine kmetijstva
- 2./ 40 % od dopolnilne dohodnine ostalih zavezancev
- 3./ 100 % od zaostankov na dohodnini kmetijstva
- 4./ 100 % od zaostankov na dohodnini ostalih zavezancev
- 5./ 40 % od enkratne obdavčitve z dohodnino
- 6./ 100 % od deleža MLO na dobičku gostinskih podjetij in obrtnih delavnic
- 7./ 1 % od deleža MLO na dobičku industrijskih gospodarskih organizacij / Bombažna tkalnica, Telekomunikacije, SKIP, TKKI /

Stran 116 -XXV. Poglavje - mesto besede pokritje se mora pravilno glasiti : pokrije

Ljubljana, dne 6.IV.1955.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Predlagam, da predno preidemo na razpravo po ekspoziju družbeneg plana MLO za leto 1955, slišimo še objašnjenje proračuna za leto 1955.

Ad 3. PREDLOG PRORAČUNA MLO ZA LETO 1955.

Predlog obrazloži tov. M a e t e l i č Lojze, predsednik Komisije za proračun MLO, kakor sledi:

P O R O Č I L O

17

k predlogu proračuna za leto 1955,
ki je bil objavljen v Glasniku v torek dne 5.4.1955.

Predlog proračuna MLO za leto 1955 znaša v celoti 2.336,800.000.- dinarjev, to je za 221,829.000.- dinarjev manj kakor je znašala izvršitev v letu 1954 ter 47,000.000.- manj kakor je znašal odobreni proračun za leto 1954. Sestava predloga proračuna je odvisna od dohodkov iz družbenega plana, ter je celotna sestava dohodkov in izdatkov proračuna le odraz osnovnih postavk družbenega plana. Kakšni so pogoji oziroma instrumenti družbenega plana za leto 1955, je bilo že podrobno obravnavano in se zato pri tem ne bom zadrževal.

Prišel bi na samo kratko obrazložitev dohodkov, predvsem pa izdatkov.

Primerjava posameznih vrst dohodkov po predlogu proračuna z izvršitvijo v letu 1954.

	Izvršitev 1954	Predlog 1955
1. Dohodki iz gospodarstva	1.953,216.000	1.630,330.000
2. Dohodki od prebivalstva	271,473.000	550,320.000
3. Dohodki uradov in zavodov	25,850.000	45,500.000
4. Ostali dohodki	39,182.000	110,650.000
5. Presežek dohodkov iz preteklega leta	268,908.000	
Skupaj	2.558.629.000	2.336,800.000

Sama struktura dohodkov kaže, da družbeni plan za leto 1955 ni mogel/odmeriti proračunu istih dohodkov kot v letu 1954. Ker nam je imobilizacija sredstev preprečila tudi ostvaritev proračunskega presežka dohodkov nad izdatki, smo prišli v situacijo, da si moramo za tekoče izdatke isposojati sredstva pri denarnih zavodih, česar nam v letu 1954 ni bilo

treba, po drugi strani pa ne moremo kriti vseh potreb, ki bi jih bilo nujno potrebno izvršiti v letu 1955.

Bežen pregled predlaganih izdatkov pokaže, da smo se morali zaradi nižjih dohodkov odpovedati prav investicijam, ki bi bile za razvoj mesta in za vzdrževanje dosedanjega standarda prebivalstva neobhodno potrebne.

Primerjava posameznih vrst izdatkov po predlogu proračuna za leto 1955 z izvršitvijo v letu 1955.

	Izvršitev 1954	Predlog 1955	+ več - manj
1. Dotacije gospodarstvu	(226,199.000)	38,797.000	- 187,402.000
2. Negospodarske investicije	830,146.000	472,325.000	- 357,821.000
3. Prosveta in kultura	571,105.000	530,503.000	- 40,602.000
4. Socialna zaščita	331,142.000	246,321.000	- 85,821.000
5. Zdravstvena zaščita	54,441.000	71,470.000	+ 17,029.000
6. Državna upr. in komunal. dejavnost	510,846.000	654,831.000	+ 143,985.000
7. Dotacije	3,000.000	179,344.000	+ 176,344.000
8. Proračunska rezerva	31,750.000	134,189.000	+ 102,439.000
Skupaj	2.558,629.000	2.336,800.000	- 221,829.000

Iz letnega poročila komisije za proračun MLO je razvidno, da so bile investicije že v letu 1954 *slabo* izvršene. Predlog proračuna za leto 1955 pa predvideva za negospodarske investicije še 357 milijonov manj kakor je znašala izvršitev v letu 1954. Vzrok* tako nizkim investicijam je v splošni tendenci, da se investicije v letu 1955 čim bolj omejijo, ker sicer pritisk investorjev z obsežnimi sredstvi povzroča dvig cen in padec kupne moči dinarja. Kljub velikim potrebam v šolstvu, zdravstvu in komunali so bile investicije

proračunske

zreducirane na minimum, tako, da se nadaljujejo le začetna dela, ki ne bi mogla brez večje škode počakati do naslednjega leta. Del investicij pa je bil izločen iz proračuna, ker imajo nekatere investicije v letu 1955 prevedeno kritje v posebnih skladih n.pr. za stanovanjsko in komunalno izgradnjo, izgradnja trafo-postaj, vodovodnega omrežja in dograditev vodovodnih naprav, melioracija in pogozditev goličav itd.

Dotacije gospodarstvu so predvidene le za kmetijska posestva v znesku dinarjev 20 milijonov ter za kritje izgube ECŽ 16,797.000 dinarjev.

Prosvetna in kulturna dejavnost ima po pregledu plan za leto 1955 sicer znižan za dinarjev 40 milijonov, vendar pa moramo k tem izdatkom prišteti še dotacije finančno samostojnim zavodom prosvete in kulture v znesku dinarjev 104 milijone, ki so predvideni letos posebej v dotacijah, ter dinarjev 42 milijonov subvencij za družbene organizacije. S temi postavkami vred se stvarno zvišajo izdatki za prosveto in kulturo na dinarjev 676,500.000.-, kar znaša povečanje proti izvrstitvi v letu 1954 za 15%. Komisija za proračun MLO tu omenja, da je že med letom opozarjala, da so nekateri izdatki razmeroma visoki, tako n.pr. šolanje težko vzgojljivih otrok v zavodu Janeza Levca, znatni izdatki za podpore dijakom v šolskem letu 1954/55 in slično. Prav tako se povečajo izdatki za socialno zaščito za dinarjev 20,676,000 na skupno 267 milijonov dinarjev. Ti izdatki so v absolutnem znesku še vedno nižji, kakor izvršitev v letu 1954, ker v letu 1955 v celoti izpadejo izdatki za domove onemoglih, ki so prešli s 1.7.1954 na samostojno financiranje. Nadalje se znižajo izdatki v mladinskem domu Malči Beličeve in v Domu Titove mladine, ki sta prešla s 1.4. 1955 na samostojno financiranje. Izdatki socialne zaščite so se znižali tudi zaradi zmanjšanja subvencij iz proračuna za razne dijaške domove, internate, vrtce itd.

Znaten je porast izdatkov zdravstvene zaščite, če upoštevamo, da sta prešla Dečji dom in Materinski dom na samostojno financiranje in se še kljub temu ti izdatki zvišajo za 31%. Komisija za proračun MLO je prav izdatke zdravstva obravnavala parkrat že v preteklem letu na svojih sejah, ker smatra, da so nekateri izdatki razmeroma zelo visoki: n.pr. oskrbni stroški za dojenčke v Dečjem domu znašajo po sedanjem stanju mesečno nad 25.000.- dinarjev.

Da bi vsaj delno razbremenili proračun MLO, je Svet za zdravstvo MLO predlagal Mestnemu ljudskemu odboru, da je ta dom preosnoval v zavod z lastnim financiranjem. Osnovni problem v tem domu pa še vedno čaka na rešitev, to je na znižanje stroškov na posameznega dojenčka.

Vsiljuje se domneva, da posamezni Sveti še premalo vršijo finančne analize svojih ustanov in se zadovoljujejo z vzgojnimi, zdravstvenimi in socialnimi uspehi, ne glede na žrtve, ki jih v posameznih primerih daje skupnost za dosego določenih ciljev.

K postavki 80.000.000.- dinarjev za vzpostavitev komun pripominjam, da ta znesek ne predstavlja neko povečanje administracije, marveč je potrebno urediti prostore za novo formirane komune. Komuni Šiška in Krim sta ostali brez osnovnih prostorov, zato bosta postavili provizorije, ki bodo kasneje služili za otroški vrtec in razne zdravstvene ustanove, ki so potrebne v obeh komunah. Delno bo znesek porabljen za preureditev prostorov in dopolnitev inventarja.

Postavka 42 milijonov dinarjev, ki je namenjena za subvencije družbenim organizacijam je vnešena v enaki višini, kakor v letu 1954 ter je le izločena iz sestava Sveta za prosveto MLO, kjer so bile te subvencije predvidene v preteklem letu. MLO bo te subvencije dodelil v celoti okrajnemu odboru SZDL, ki bo sam subvencioniral posamezne družbene organizacije, s čemer bo dobil tudi materialni vpliv na družbene organizacije.

Sam administrativni del proračuna, to so izdatki za prosveto, socialno zaščito, zdravstvo ter državno upravo, so bili v letu 1954 izvršeni v znesku din 1 milijardo 500 milijonov, za leto 1955 pa je predlog dinarjev 1 milijarda 825 milijonov, kar znači povečanje za 325 milijonov dinarjev. To povečanje pa izvira predvsem iz novih in prenešenih nalog, ki jih v letu 1955 prevzema Mestni ljudski odbor Ljubljana v svoje breme in sicer tako, kakor je razvidno iz Glasnika od 5. aprila stran 127:

Glasnik	din	8,500.000
Izdatki za volitve.....	"	4,000.000
Rente in odkupi	"	1,500.000
Katastrske izmere	"	14,000.000
Arondacija kmetijskih posestev	"	3,000.000

Prenos iz republiškega proračuna:

Mestni zapori, godba in dom LM	din	67,000.000
Stroški komisije za urbanizem	"	9,000.000
Stroški numeracije mesta	"	1,300.000
Stroški triangulacije	"	6,000.000
Odplačilo mestnega posojila	"	5,000.000
Subvencija Jakopičevemu paviljonu	"	11,500.000
" Pionirski knjižnici	"	1,700.000
" Slovenski matici	"	1,000.000
Asanacije in pertušis akcija	"	1,400.000
Povečanje izdatkov v Otroškem dispanz.	"	5,000.000
Povečanje izdatkov Dispanzerja za žene	"	4,600.000
Povečanje izdatkov patronažne službe	"	3,000.000
Povečanje dejavnosti Anti TBC dispanz.	"	4,000.000
Plačila oskrbnin v tujih vzgoj.zavodih	"	9,000.000
Prekvalifikacija invalidov	"	1,500.000
Nove šolske mlečne kuhinje	"	6,000.000
Povečanje kapacitete v Domu onemoglih na Bokalcih....	"	1,800.000
Vzpostavitev komun	"	80,000.000

Pri skromnosti predloženega predloga proračuna je bilo že marsikatero nesorazmerje v proračunu odpravljeno, vendar pa bo potrebna skrajna varčnost pri trošenju teh sredstev.

Komisija za proračun MLO je za dosego tega cilja proučila celoten predlog proračuna in predlagala nekaterim Svetom znižanje izdatkov, da bi oskrbeli čim več sredstev za investicije. Sveti so pobude komisije za proračun MLO z razumevanjem sprejeli in je bilo na skupnem sestanku doseženo še znižanje za preko 30 milijonov dinarjev. Tako se je n.pr. pri izdatkih Sveta za zdravstvo MLO znižala postavka za stroške fluorografiranja za 7 milijonov dinarjev, ker je fluorografiranje preventivno zdravstvena akcija, za katero mora prispevati tudi Zavod za socialno zavarovanje, ki bo imel od izvedene akcije največjo finančno korist.

Delno so se znižali tudi izdatki ustanov splošne zdravstvene zaščite, to je za Otroški dispanzer, Dispanzer za žene ter za patronažno službo za skupno din 5 milijonov, ki naj jih prav tako vsaj delno prevzame v svoje breme Zavod za socialno zavarovanje, ker predstavlja znesek 12 milijonov

dinarjev le majhen del izdatkov, ki jih proračun MLO daje za splošno preventivno službo, dasiravno je pretežni del prebivalcev Ljubljane socialno zavarovan.

Komisija za proračun MLO smatra, da je predlog proračuna v okviru možnosti, ki jo dopuščajo dohodki, sestavljen realno in priporoča Mestnemu ljudskemu odboru da ga osvoji kot predlog za diskusijo na zborih volivcev.

P e r m a s t i a dr. Marijan:

slišali ste ekspozice tov. predsednika Sveta za gospodarstvo MLO in poročilo predsednika Komisija za proračun MLO, kako se poročili med sebojno dopolnjujeta, z ozirom na proračun za leto 1955.

Otvorjam diskusijo po drugi in tretji točki dnevnega reda /ekspoziciji k predlogu družbenega plana MLO za leto 1955 in poročilu k predlogu proračuna MLO za leto 1955/.

P r e t n a r dr. Jože:

Tovariši, oprostite, da začnem govoriti kar pri materiji, ki jo je pričel predsednik Sveta za gospodarstvo MLO.

Nameravam govoriti o obrti. Zakaj?

1. z ozirom na njeno pomembnost v našem gospodarstvu,
2. z ozirom na njeno veliko pomembnost, ker nudi kot ena gospodarskih delavnsoti en zelo velik del zaslužka delovnim ljudem in
3. ker je obrt tista, ki v veliki meri zadosti s tem, da nam vzgaja kvalificirano delovno silo, ki ni važna samo za obrt kot tako, pač pa tudi za ostale panoge našega gospodarstva, ampak tvori važen reservoar, iz katerega črpa delovno silo tudi industrija, ker ravno na zdravi obrti zraste marsikatero najbolj zdravo industrijsko podjetje.

Tovariši, če malo govorimo o številkah in jih primerjamo s številkami, ki se nanašajo na industrijo, vidimo naslednje:

pripominjam to, da se ne bom omejil samo na socialistični sektor obrtništva, ker če govorimo o obrti z ozirom na družbeni plan, predstavljajo njegovi instrumenti, ki se nanašajo na privatno obrt, potem moramo vzeti kot celoto /skupaj privatni in socialistični sektor obrti/ in če obrt kot tako tako vzamemo, vidimo, da imamo po uradnih podatkih v obrti zaposlenih 10.000 delovne sile, v industriji pa 16.000. Ta primer nam kaže, kakšne važnosti je ravno obrt, če jo primerjamo z delovno silo, zaposleno v industriji.

Če pogledamo vprašanje narodnega dohodka, vidimo, da obrt^{kot} celoti, četudi računamo za privatni sektor, da je narodni dohodek izračunan prenizko in ga bi ga bilo mogoče treba povečati za ca 20%, znaša narodni dohodek 2,300.000, narodni dohodek v industriji pa 13,600 tisoč. Kar se narodnega dohodka tiče, vidimo zopet na tem mestu interesantno razmerje.

No, tovariši, in če pogledamo še vprašanje odnosa plačnega fonda v industriji in ga primerjamo s plačnim fondom v obrti, vidimo na-

slednje; vidimo, kaj nudi posameznikom obrt in kaj industrija, vidimo pa tudi to, da znaša plačni fond v obrti 1 milijardo 100 milijonov, v industriji pa 1 milijardo 800 milijonov.

Če pogledamo presežek dela, ustvarjen v obrti in presežek dela, ustvarjen v industriji, kar nas bo gotova zanimala cena, potem vidimo, da znaša v obrti 1 milijardo 300 milijonov, v industriji pa 11 milijard 700 milijonov, ali pa če pogledamo, koliko je plačana delovna sila v obrti in koliko v industriji, vidimo, da pride v obrti na enega zaposlenega /v socialističnem sektorju obrti/ 126000 din, medtem ko znaša v privatnem sektorju niti 191.000 din letno /Rekel sem že, da tem številkam ne verjamem/, v industriji pa 111000 din letno. Iz vsega tega je razvidno, kako je plačana delovna sila, zaposlena v obrti in kako delovna sila, zaposlena v industriji. Te številke nam pokažejo pomembnost obrti v odnosu do ostalih panog našega gospodarstva.

Poglejmo sedaj, kako je z obrtjo v družbenem planu MLO za leto 1955. V družbenem planu MLO za letošnje leto vidimo važne spremembe v razvoju obrtniških panog in lahko iz njega sklepamo to, da je zlasti važna novost, da 50% zveznega prispevka na participaciji na dobičku ostane v letošnjem letu obrtnim podjetjem in da jih primerno uporablja. Iz predloga družbenega plana MLO za leto 1955 je razvidno, da je obrt v letošnjem letu glede amortizacije popolnoma v ugodnem položaju.

Kar se tiče obresti na osnovna sredstva, vidimo, da je tudi tukaj nastala v letošnjem letu neka posebnost. To ugodnost v obrti nam nudi že zvezni družbeni plan. Vidimo, da so tisti, ki so sestavljali družbeni plan MLO za leto 1955, upoštevali te ugodnosti, predvidene z zveznim družbenim planom.

Naša glavna naloga v letošnjem letu glede obrti je ta, da dvignemo kapacitete. Na vseh koncih in krajih čutimo in slišimo, da nam primanjkuje kapacitet. Največ del v obrti odpade ravno na gradbena dela. Primanjkuje nam vsemogočih poklicev v obrti, predvsem ključavničarjev, parketarjev i.t.d. Vidimo, da je delo le-teh poklicev odvisno v veliki meri od gradbenih del. Ne drži. Gradbena dela so odvisna od teh obrtnikov /instalaterjev, ključavničarjev, parketarjev i.t.d./.

Na drugi strani se postavlja vprašanje široke potrošnje. Vidimo, da je zaradi pomanjkanja kapacitet, zaradi nezadostne konkurence, kar se izraža v dviganju cen, udarjen predvsem naš potrošnik.

Važno za nas na tem mestu je o, da razširimo, dvignemo, ojačamo, kapacitete v obrti.

Preje sem že omenil, da so naši sestavljalci družbenega plana MLO za leto 1955 izkoristili to, kar se je izkoristiti dalo, kar jim je nudil že zvezni družbeni plan. Sedaj, tovariši, pa moramo pristopiti k izvajanju tega družbenega plana.

Če hočemo dvigniti kapacitete v obrtništvu, moramo:

1. razširiti in razširjevati tiste stroke obrti, katere že imamo,
2. treba je dvigniti oz. ustvariti poleg že obstoječih obrtnih obratov še nove in
3. gledati moramo na to, da bomo privabili v obrt čim več delovne sile.

Kar se tiče raširjevanja in ustanavljanja novih obrtnih obratov, gre za velike pare. Tovariši, prav v tem pogledu moramo reči to, da nam družbeni plan MLO za leto 1955 daje oz. kaže veliko skrb MLO-a za dvig kapacitet v obrtništvu. Če gledamo primerjavo sredstev, katere je dobila obrt za razširjevanje novih obrtnih obratov v letošnjem letu s sredstvi, katere je dobila v ta namen v lanskem letu, vidimo da jih je dobila letos ca 190 milijonov, lansko leto pa komaj 100 milijonov. Poleg tega vidmo, da bo v obrti na razpolago še din 30 milijonov na podlagi novih instrumentov /obresti na osnovna sredstva/. Iz vsega tega je razvidno, da je v letošnjem letu na razpolago za dvig kapacitet v obrtništvu caa 200 milijonov, lansko leto pa jih je bilo caa 100 milijonov. Če pa se pri vsem tem vprašamo, kaj vse bomo razširili in ustavili v obrti, potem, tovariši, lahko ugotovimo to, da se s temi milijoni ne da veliko narediti. V pripravljalnih delih na družbenem planu MLO za leto 1955 se je pozvalo podjetja, naj navedejo, kaj smatrajo za potrebno, če hočemo razširiti kapacitete, mogoče je del teh sredstev treba vložiti v opremo, del pa v stroje i.t.d. Stroji v naših obrtnih delavnicah so res zelo slabi in so naravnost mojstri tisti, ki s temi stroji morejo delati. Iz podatkov, doblejnih od obrtnih podjetij socialističnega sektorja smo dobili tako podatke, iz katerih je razvidno, da bi ta podjetja rabila samo za razširjenje kapacitet okrog 350 ali še več milijonov. Nekaj začetih del na razširjevanju kapacitet bi se res lahko nadaljevalo v prihodnjem letu, letos pa bi vsekakor morali imeti na razpolago najmanj 200 milijonov dinarjev. To bi bile najvažnejše investicije, ki bi bile potrebne v obrti v letošnjem letu.

Če hočemo iti na formiranje novih obrtnih delavnic, je stvar taka. Načrt za novo delavnico ključavničarske stroke, ki bi imela 20 delovnih mest, stane danes caa 20 do 30 milijonov dinarjev, odvisno pa je od tega, kakšno gradnjo imate in kakšne stroje. Tovariši, in če vidimo samoto, koliko nova delavnica stane, vidimo, da je za to potrebno imeti na razpolago ogromna sredstva. Mislim, da bi bilo pametno najprej razširiti obrtne obrate, ki imajo možnost nadaljnje razširitve. Če pa ustanovimo novo obrtno delavnico, bo gotovo minulo dve leti, predno bo delo v njej steklo tako kot mora steči. Če izboljšaš strojni par take obrtne delavnice, potem moraš imeti na razpolago tudi mojstre, če hočeš, da delo takoj ali pa vsaj čim prej steče. Zaradi predvidenih stroškov nam kaže iti najprej na razširjenje že obstoječih obrtnih delavnic in šele za tem na formiranje novih. Glede novih obrtnih obratov pa bi se bavili tam, kjer drugače ne kaže in bomo edino na ta način prišli lepo skozi.

Kar se kadra tiče, vidimo, da ga je malo ali pa vsaj premalo. Iz tiškega poročila predloga družbenega plana MLO za leto 1955 sem izvedel, da so prešli kadri iz privatnega sektorja obrti v socialistični sektor, danes pa slišim, da prehajajo oz. tišče iz socialističnega v privatni sektor. Kar se sodbe tiče sem rezerviran. Če je to res, da znaša plačni fond /povprečni/ v privatni obrti na leto 195.000 din v socialistični pa 109.000 din, potem ne vidim stimulacije, zaradi katere naj bi šel nekdo iz privatnega sektorja obrti v socialistični. Takoj v samem začetku svojih izvajanj sem že omenil, da vsem številke ne verjamem. Dejstvo pa je, da se ne vpraša, ali boš delal pošteno, ali pa greš mogoče v socialistični sektor, kjer ni take ostrosti gleda dela. Tak človek se v socialističnem obrtnem obratu med uradnimi urami odpočije, popoldne pa zabušava. Na vsak način, mislim, da ne obstoja stimulacija za prehod iz socialističnega sektorja obrti v privatni, ker danes igra tudi kader svojo vlogo in pridemo tko do tega da bi lahko ustvarili nove obrtne obrate s tem, če bi pritegnili privatne mojstre.

MLO se je potrudil in pripravil odlok, ne moremo pa mi s tem odlokom MLO-a jamčiti nekim mojstrom to, da se jim bodo štela leta, ki so jih preživeli kot privatniki. Poskrbeti je treba to po drugi liniji, tako bomo imeli stimulans, zaradi katerega bodo imeli privatniki socialno zavarovanje /to zavarovanje naj bi bilo starostno/. Mi gledamo sicer na sveže, mlade moči za delo, res pa je pri teh privatnih obrtnih

to, da imajo gotovo kvalifikacijo, gotovo dobo službovanja, ki pa se drugače ne šteje. Če bo določeni privatni obrtnikvidel, da se mu bo to štló v penzion, bo za nas veliko laže in bo tudi laže izdati odlok takrat kot pa danes, brez te stimulacije, za katero še ne vemo, ali bo obstojala ali ne. Tem mojstrom-privatnikom-drž-obrtnim mojstrom-je teba dati boljše možnosti za njihov obstanek. Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta FLRJ tov. Kardelj je povdaril na eni naših sej, kjer je rekel, da je treba stališče mojstrov-državnih obrtnih-gledati ločeno, ker je državni obrtni mojster počēg tega, da ima majhno obrtno delavnico, še dolžnost skrbeti za kvalitetni dvig kadra. Dajemo jim nove dolžnosti, za katere so ti mojstri odgovorni, ne moremo mu pa nuditi opore tam, kjer mor držati otroka, vajenca, pod disciplino. Treba bo najti pot, ki bo podkrepila načelo samoupravljanja in njih dobro rešitev.

Mimogrede sem se dotaknil vprašanja kadra. No in če govorimo o tem kadru, potem imamo večkrat priliko videti in slišati o najrazličnejših razpisih, rabimo toliko in toliko ključavničarjev in podobno. Vsak rabi dobrega delavca, katerega pa je za majhno plačo dobiti težko. Zaradi tega mislim, da je treba ubrati drugo pot in moramo v delavnicah skrbeti za večje število potrebnega naraščaja. Lansko leto je bilo 1.700 pogodb, računam, da je šlo caa 1/3 teh ljudi med pomočnike, odpadlo jih je na ta način samo še 500 do 600, to se pravi, če hočemo dvigniti vzgojo naraščaja, moramo te ljudi nadomestiti s 1000 vajenci. Kar se tiče vajencev, je velik križ. Eden se zanima za eno, drugi pa za drugo delo. Enemu mlademu vajencu se mogoče bolj dopade delati pri stroju, kjer lepo dela, kakor pa, da bi nosil malto. Človeško je treba presoјati nagnjenje vajencev k enemu ali drugemu poklicu in mladino razumeti. Nujno je pri tem treba zagrabití za sredstva. Tako se postavlja vprašanje domov za te mlade vajence. Nastaja vprašanje internatov, katere moramo imeti prvenstveno za fante, ki se radi uče tek ppoklicev, ki v obrti primanjkujejo in ki prihajajo iz dežele, ker vemo, da gredo v mestu vsi več ali manj na poklice "na hlače" /za uradnike/. Največ kadra za poklice v obrti, katerih primanjkuje, imamo ravno pri kmečki in delavski mladini in je ta za te poklice tudi najbolj inteligentna. Le-tem moramo preskrbeti, da bodo dobili dovolj hrane za opravljanje težkega dela po zmerni ceni in nuditi jim moramo streho

Če bomo na ta način delali, potem je stvar v redu, drugače pa se naša mladina dvignila ne bo. Leta 1946 in 1947 je bil težek položaj v gradbeništvu. Šele takrat, ko je našim ljudem uspelo zgraditi internate, so dobili vajence. Vajenec je v nasprotnem primeru lačen, rabi to in ono, ne more pa s par krajcarji živeti. Treba mu je dati toliko, da si lahko pomaga in da za svojedelo nekaj zasluži, da ima za svoje delo neko stimulacijo pred očmi.

Pri izvajanju planskih instrumentov za leto 1955, ki so nam bili dani, pride čestokrat do vprašanja delitve dobička. Imamo za to na razpolago nekaj števil, samo pri razgovoru smo videli, da te niso bile popolnoma dobre in da se pripravljajo nove. Ne valim krivde na kader, ki je pri teh instrumentih sodeloval. Ne bi si želel sedeti za mizo uslužbenca ekonomsko-planskega odseka Tajništva MLO. Ker smo navezani na podatke, katere so namdala podjetja, pride do tega, da so številke včasih različne in bi se jim prav zato moralo dati neko prožnost. Kazalo bi, da na osnovi teh planov pristopimo k taki stvari z neko preudarnostjo, ne s prenagljenostjo, pač pa z velikim razumevanjem, pristopiti k temu, da bodo razumeli te stvari tudi ~~razumni~~ tisti, ki so prizadeti, tako podjetja, kakor tudi predstavniški organi. Pri delu v obrti se je treba povežati z Obrtno zbornico, kar bi razmremenilo delo aparata MLO. V zvezi s tem pa je potrebno, da se kader v zbornici poveča, da bo lahko delovala v novem gospodarski smeri. Če se bomo pri delu posluževali tudi te organizacije, bomo veliko lažje izvedli to, kar si bomo v našem planu za leto 1955 načrtali.

D e r m a s t i a M a r a:

Obrtna podjetja so oproščena plačevanja zveznega davka na dobiček. Iz teh sredstev je po instrumentih družbenega plana MLO formiral sklad, kamor se bodo ta sredstva stekala. Teh bo caa 190 milijonov. Predsednik Sveta za gospodarstvo MLO je stavil vprašanje pred skupščino MLO, kdo naj bi s tem skladom upravljal. En predlog je bil, naj bi o tem, v kakšne svrhe naj bi se ta sklad uporabljal, vodila računa Obrtna zbornica. Drug predlog pa je bil, o katerem smo razpravljali na seji Sveta za gospodarstvo MLO, naj bi s temi sredstvi razpolagal ljudski odbor, oz. njegov odbor za obrt pri Svetu za gospodarstvo MLO. Po mojem mnenju je pravilno, da o tem skladu odloča odbor za obrt pri Svetu za gospodarstvo MLO, to pa v glavnem

bilo rečeno v ekspoziciji, da se ne more administrativno vplivati na reguliranje cen. Mislim pa, da bi lahko imeli neko prakso, katero bi uvajal in izvajal Svet za gospodarstvo MLO. Potrebno bi bilo tako kakor hitro se opazi kakšno povečanje cen, stopiti v akcijo in poslati v določeno podjetje tržno inspekcijo, kjer naj bi ta izvršila natančen pregled, ali so režijski stroški zaračunani popolnoma pravilno, ali so najbolj ekonomično izračunani ali ne in nadalje bi bilo v takem primeru treba pregledati celotno gospodarstvo tistega podjetja. Podjetja morajo najti opravičila teh vzrokov, da se v morebitnem primeru signalizira tudi tja, kjer so polizdelki, od kod podjetje te polizdelke dobiva.. Kakor hitro se vidi v nekem podjetju neopravičeno dviganje cen, je treba takoj podvzeti ukrepe, in sicer je potrebno v takem primeru ali zamenjati vodstvo podjetja, ali pa ukreniti kaj temu podobnega. Če bi to delali naprej, ne da bi zamenjali vodstvo podjetja, potem bi morali priti na neopravičeno dviganje cen, ne pa na konjunkturne dobičke. To bo važno tudi v bodoče, ker tendenca dviganja cen še vedno obstoja, ker s tem pomagamo dvigniti plačni fond. To se bo videlo tudi pri ~~inspekcijskih~~ inspekcijskih. Priporočil bi ta način dela kot obvezen način dela teh inspekcijskih organov.

Drugo, česar sem se mislil dotakniti, je 80 milijonov dinarjev, namenjenih izfradnji komun. Mislim, da bi bilo pametno to, da se že obstoječim komunam omogoči izkoristiti že obstoječe objekte, torej, da bi lahko koristile prostore tudi komune, ki so v neposredni bližini že obstoječih komun, v kolikor teh prostorov ne bi uporabljala zveza oz. skupnost komun. Razporeditev volivcev bi bilo slabše če ne bi komune imele na razpolago prostorov. Kader se zaradi formiranja komun itak ne bo povečal, sedaj je odprto samo še vprašanje prostorov.

N e d e l j k o v i č Vukadin:

Usnutek družbenega plana MLO za leto 1955 je relativno kratek čas v diskusiji in so zato padle razne pripombe, zlasti v nekaterih obrtnih podjetjih, kjer največ diskutirajo po točki 4 oz. glede priprave v sklad za stanovanjsko in komunalno izgradnjo, v katerega morajo podjetja obvezno vlagati 40% razpoložljivih denarnih sredstev. V točki 4 so izenačena industrijska podjetja z obrtnimi. Obstojajo predlogi, da se obrtna podjetja iz te skupine izvzamejo in da se ji določi nižja stopnja od 40%.

dalje se v podjetjih precej diskutira os stopnji obresti na osnovna sredstva. Po tem osnutku so podjetja grupirana v tri skupine. Obsto-
jajo v glavnem pripombe na zadnjo skupino, t.j. na skupino c/-obrotna
podjetja, ki plačujejo obresti na osnovna sredstva v višini 6%
da je stopnja v višini 6% previsoka in so zato v nekaterih podjetjih
predlogi, naj bi se ta stopnja znižala od 6% na 5%.

Kot tretje vprašanje pa je vprašanje participacije podjetja na do-
bičku v strokah obrti: obrtno predelovanje tekstilnega blaga, kjer
obstoja pripombe, da je precejšnja diferenca med posameznimi pod-
jetji, zlasti tam, kjer osnutek družbenega plana predvideva parti-
cipacijo na dobičku in so bilipredlogi, naj se to še enkrat pregleda
in skuša izenačiti, ker so razlike po tem osnutku precejšnje.

R o ž m a n c Ivan:

Dotaknil bi se vprašanja kreditov naši fizkulturi in sicer v tem
smislu, da smo se že večkrat pogovarjali med seboj, kako tudi na
seji obeh zborov, o tem, kako pritegniti našo mladino v to dejavnost
kako jo odtegniti od alkoholizma, ulic i.t.d. Osebnostno se ne bi strin-
javal s tem, da se da fizkulturnim organizacijam na razpolago tako
malo sredstev. Vem, da je problem gradnje šol in stanovanj v Lju-
bljani na prvem redu v Ljubljani, vendar pa se ne strinjam s tem,
da bi fizkultura in njene organizacije dobile na razpolago samo din
10,000.000. Če damo denar mladini, ga moramo naložiti rentabilno in
sicer tako, da ji ustvarimo materialne pogoje, da se lahko fizkul-
tura kasneje razvija naprej. Če materialnih pogojev ni, potem se
fizkultura razvijati ne more. S temi 10,000.000 ne moremo zadosti-
ti potrebam ~~pa~~ investicijskih, ki jih naša fizkultura zahteva. Če po-
gledamo, kaj in koliko je fizkultura v zadnjem letu dobila, vidimo,
da malo, v prejšnjih letih pa ni dobila na razpolago dovolj investi-
cijskih kreditov. Lahko rečemo to, da je socialistična rast naše do-
movine daleko prerasla v vseh pogledih fizkulturo, posebno v inve-
sticijskem pogledu. Za to je namenjeno din 10,000.000. Vidimo pa
še eno drugo postavko in sicer v višini din 42,000.000 za razne do-
tacije / na zadnji strani predloga družbenega plana MLO za leto 1955
Imam predlog, da se od din 42,000.000 odvzame 20,000.000 za investi-
cije, in da fizkulturi, 22,000.000 din pa naj ostane za potrebe, ki
so za to določene.

P l a z a r Franc:

Tov.predsednik Sveta za gospodarstvo MLO je govoril o plačah državnih obrtnih mojstrov. Zdaj, ko se v teh podjetjih sestavljajo tarifni pravilniki, ugotavljamo, da je delavcev zaposlenih malo, med tem ko zahtevajo državni obrtni mojstri precej visoke plače to je ca 30.000 din na mesec. Če kolektiv tem državnim obrtnim mojstrom prizna tako visoke plače, potem ostane kolektivu premalo in bi ostali delavci plačani daleko nižje kot v ostalih podjetjih. Ko smo to obravnavali, smo smatrali za potrebno, da ljudski odbor odobri tem podjetjem nekoliko večji delež na delitvi dobička, tako, da bi se državnim obrtnim mojstrom njihovo delo plačalo v obliki premij in tako vsklaila njihovo plačo z njihovo strokovno usposobljenostjo.

Drugo vprašanje pa predstavlja vprašanje obrtniškega standarda. Tov. Miha Marinko je govoril, da je treba v sindikalnih organizacijah kakor tudi v podjetjih več iniciative za odpiranjem obrtnih delavnic. "Rog" bi naprimer lahko odprl svojo popravaljalnico koles. Material za to delo bi se našel in bi bil na razpolago in z lastnimi proizvodi bi podjetje lahko mnogo ceneje popravljalo stvari kot neko drugo podjetje ali pa privatnik. Isto velja za čevljarska podjetja in mislim da bi bilo treba tako iniciativo v podjetjih podpreti, ker bi s tem razvili določeno dejavnost.

Kot tretje, kar zadeva sestavljanje tarifnih pravilnikov, je o, da dobimo veliko pripomb in pritožb glede udeležbe podjetij na dobičku. Niso bile pritožbe v tem smislu, da se podjetja načelno ne bi striktno držala z delitvijo dobička, pač pa je stvar v tem, da ko podjetje računa, ugotavlja razne napake, tako n.pr.dve sorodni podjetji kakor "Žičnica" in "Indos", ustvarjata enak narodni dohodek, kljub temu pa je udeležbe na dobičku teh dveh podjetij različna in prideta tako do različnega odstotka udeležbe na dobičku, ter bi te razlike kazalo v splošnem preračunati ponovno. V splošnem pa glede potrjevanja tarifnih pravilnikov ni pripomb ter komisija za potrjevanje in odobravanje tarifnih pravilnikov tolmači podjetjem, da je pravilno to, da ne dobe vsa enakega odstotka udeležbe na dobičku. Kjer je dobro uvedena tehnična norma v podjetju, je popolnoma pravilno, da se prizna nekoliko višji odstotek, kot pa v podjetju, v katerem norme šele uvajajo.

T u m a Ostoja:

Dotaknil bi se vprašanja, o katerem bo govora na zborih valivcev.

To je vprašanje komunale in komunalnega gospodarstva. Če pogledate predlog družbenega plana MLO za leto 1955, kar se tiče komunalne dejavnosti v tem letu, lahko vidite, da gre v splošnem za nadaljevanje že pričetih del v letu 1954, pa še teh 97.000.000 din ne zadošča tem potrebam. Vemo, da smo lansko leto imeli precej debate okrog vprašanja vodovoda. Glede vodovoda bo situacija v letošnjem letu boljša kot je bila v lansekm, kar se pa tiče vprašanja cest, bo pa bolj trda predla in bo bolj žaltava. Predlagal bi, kar se tiče mehanizacije naših zavodov, da v kolikor bodo na razpolago tekom leta sredstva, sprajmemo že sedaj sklep, da se ta sredstva vložijo v dela na Ižanski in Šmartinski cesti. Predlagam, da se to pri teh dveh točkah upošteva in da se sprovede v življenje, to, kar smo že zadnjič govorili, kosmo sprejemali poročilo Sveta za gradbene in komunalne zadeve MLO, da se sprovede organizacija naših komunalnih zavodov. Nekako v tem smislu naj bi šla tudi diskusija na zborih volivcev.

Še nekja bi pripomnil. Ravno lansko leto smo konstatirali, da so se nekateri odborniki na zborih volivcev postavili na stališče "mi" pa "vi". Tega ne bi bilo treba, ker mi vsi smo MLO in zato mislim, da bi morali odborniki zasukati diskusijo na zborih volivcev tako, kot češ, mi smo jagnjeta, katera se šiša, da nismo mi tisti, ki nekaj takega predlagamo, pač pa je to celotni MLO in/na ta način ne bi prišlo do tega, češ, da me je ošišal Klemenčič ali pa Drobež, da bomo o tem govorili kot celitni MLO.

M r a v l j e Božo:

Tov.Tuma se je dotaknil Šmartinske in Ižanske ceste. V zvezi s tem bi pripomnil to, da so sredstva res majhna in to za-to, ker je morala dati Komisija za proračun MLO predlog Sveta za gradbene in komunalne zadeve MLO, naj zmanjša predlog proračuna za ta sredstva. Šmartinska cesta je republiška cesta in bi se mogoče dalo del sredstev dobiti od republike in bi se stvar na ta način uredila.

Kar se tiče 40%-nega plačevanja v sklad za izgradnjo stanovanj, se mi zdi, da je nujno potrebno, da se ta odstotek za gospodarske organizacije prepriše. Poleg tega pa bomo morali misliti tudi na to, da bomo podjetjem le pustili še nekoliko sredstev, da si bodo lahko z njimi ustvarila obratna sredstva. MLO bo moral pričeti tudi na te stvari misliti.

Morda so v predlogu družbenega plana MLO za leto 1955-pod razdelkom "Svet za gradbene in komunalne zadeve", še kakšne druge postavke. Ne spomnim pa se številke, oz. postavke, ki bi tangirala tudi republiko, ker je nujno, da priskoči tudi republika na pomoč, ker vidimo, da imamo na proračunu MLO Dom onemoglih na Bokalcih. To je pričeta investicija, ki se verjetno ne bo mogla v letošnjem letu dokončati. Na nek način bo to stvar treba urediti, ker je jasno, da se škoda ne bo delala. Študiral se je že o tem, na kakšen način se bo financiralo in mislim, da se je zaenkrat našel zadovoljiv izhod.

P e č a v e r Albina:

Imala bi samo eno vprašanje in sicer vprašanje investicij v prosveti. Iz predloga družbenega plana MLO za leto 1955 je razvidno, da je fizikulturi danih na razpolago 10,000.000 din. Vprašala bi, ali je v tem znesku din 10,000.000 tudi plačilni fond v znesku din 5,500.000 za fizikulturno dvorano v Mostah, ker je ta dvorana v uporabi že več kot ~~pol~~ leta in je od jutra do večera napolnjena, tako, da se je moralo otroke do 10 let odklanjati od dvorane, ker so bili stalno v njej. Smatram pa, da je treba dolg do privatnih podjetij plačati, ker so bila plačila takov lanskem, kakor tudi v letošnjem letu odložena in z njimi ne moremo več odlašati. Nujno je, da bi bilo to v tej postavki 10,000.000 din všteto, ali pa, da se točno določi: za Fizikulturni dom "Partizan" v Mostah din 5,500.000.

Z u p e t Avgust:

Ob tej priliki bi se dotaknil politično perečega vprašanja in sicer predvsem vprašanja odnosa ljudskega odbora do Zavoda za socialno zavarovanje in obratno v zvezi s tem, kakšno politiko vodi Zavod za socialno zavarovanje glede na pretežno število bolniških dni, katerih je dovolj v vseh podjetjih. Mislim, da so ugotovitve pravilne, pravilne zaradi tega, ker gre za dokaj pereče vprašanje, ko ljudski odbor prav za prav troši ogromno sredstev, kar je jasno razvidno iz samega proračuna MLO za leto 1955. Ogromno sredstev daje MLO prav za zdravstveno zaščito, to pa prav zaradi tega, ker je bil doslej Zavod za socialno zavarovanje insuficientno. Prav zaradi tega se s premajhnim občutkom gleda na ta problem.

Ne bi se spuščal v podrobnosti, v kakšni smeri se ta problem kaže, mislim pa, da bi bilo prav, da današnja skupščina MLO zavzame bolj odločno stališče, ker prav zaradi tega, ker ni doslej postavljala tega problema odločneje, se je dogajalo, da ni zadostila širokemu problemu in za to stvar ni kazala zadostnega razumevanja. Mislim, da je treba posebej poudariti to, da je Svet za zdravstvo MLO to vprašanje reševal solidarno in polagal veliko pažnjo reševanju sistematične zaščite v Ljubljani, da je o teh problemih večkrat in neposredno razgovarjal, vendar je naletel večkrat na hladno spremljanje tega problema in odlaganje tega vprašanja, ker pa mislim, da ni prav, zlasti v situaciji, ko je po novem zakonu dolžan ^{Zavod za soc. zavarovanje} ~~ljubljanski svet~~ v neprimerno večji meri voditi računa zlasti o preventivni brigi za svoje zavarovance, da ne govorim o neposrednih zdravstvenih ukrepih, katere mora izdajati in katerim pravimo kurativno-zdravstveni ukrepi. Mislim, da bo skupščina MLO, zlasti sedaj ko je Zavod za socialno zavarovanje pred svojo skupščino, to stališče podprla. Tega zasedanja naj bi se udeležili tudi predstavniki, zastopniki MLO s polno legitimacijo, da te probleme stavijo na dnevni red skupščine, to pa kot vprašanje, katerega je treba rešiti.

Drugo vprašanje, katerega bi se rad dotaknil, je vprašanje odnosa med dvema drugima organoma ljudskega odbora. Strinjam se s tem, da Komisija za proračun MLO ocenjuje stvari, da vrši preglede, da presoja smotrnost izkoriščanja finančnih sredstev. Mislim, da bo ta vprašanja treba reševati v bodoče še v večji meri, to pa tembol zaradi tega, ker dosedaj mogoče eden ali drug svet MLO-a ni bil dovolj usposobljen za tak način reševanja finančnih problemov, žvse pa nesposoben v vsakem primeru. Mislim pa, da v kolikor gre za neko politiko, katero svet vodi in ki jo ima v svojem programu, kot recimo politiko kadra, predstavlja to vprašanje vprašanje, katero je bilo že večkrat globoko pretresano. Če se je Svet za zdravstvo MLO odločil za štipendiranje zdravstvenega kadra, je bila to pereča potreba, katero je bilo treba rešiti. To stališče bi podprl samo z eno stvarjo in sicer s to, da smo danes v Ljubljani prisiljeni evidentirati babice. To ni slučaj, pač pa je to nujnost, ker ima ljudski odbor tega kadra najmanj, kljub temu, da je Ljubljana glavno mesto republike. Mislim, da je prav, da Komisija za proračun MLO, v kolikor ta problem otiplje kot nejasen, nerazčiščen, diskutira o tem, predno daje ta problem kot neoddelan v javno razpravo. ali pa kot napačno postavljen problem.

Mislim, da s tem ne delamo koristi, pač pa zavajamo ljudi v to. češ, lovi ga". Mislim, da te stvari niso v redu.

Druga stvar pa je z dečjimi domovi. Glede tega vprašanja se ne bi spuščal v podrobnosti. Svet za zdravstvo MLO bi ta vprašanja lahko boljše prediskutiral in ne želim, da se jemljejo stvar tako kot da je vse v redu. Zdi se mi, da so stvari postavljene na neroden način. Isto je z izterjevanjem stroškov ~~na~~ nepremožnih. Odlok, ki ga je ljudski odbor sprejel. Ta odlok pravi, da je ljudski odbor dolžan povrniti stroške za zdravljenje nepremožnih in da je Svet za zdravstvo MLO dolžan te podatke preveriti. Svet se je za to vprašanje na svojih sejah zalagal in s tem v zvezi reševal sleherni predmet in ga s polnim čutom odgovornosti tudi presojal. Zato mislim, da je ta problem vendar-le treba gledati v tem smislu, da obstoja možnost delnega izterjevanja stroškov za zdravljenje nepremožnih od MLO-a, ne pa v celoti in mislim, da je rešitev tega problema postavljena okretno.

Dotaknil bi se vprašanja nesrečne Kraljevice. Ta Kraljevica je bila iznešena s strani nekaterih ljudskih odhornikov, kot nemogoča stvar, katere ne bi bilo treba. Svet za zdravstvo MLO je okrog te stvari neštetokrat razpravljajal v tem smislu, ali jo prepustimo, da gre k vragu, ali pa napravimo iz nje koristno zdravstveno ustanovo za naše otroke. Svet se je odločil za drugo /napraviti iz Kraljevice koristno zdravstveno ustanovo za naše otroke/. Brez dvoma je treba iskati vzrok temu, da ni bilo na razpolago dovolj sredstev v proračunu MLO, v tem, ker nismo predvidevali, da bo ta objekt tako kompliciran gled svoje rekonstrukcije. Vendar se mi zdijo nepravilne pripombe, češ za vse to, kar smo vložili sredstev v to, bi moralo nekaj biti. Razpravljali smo o tem vprašanju trikrat in trikrat o njem tudi odločali. Nova dela v stavbi smo opravičili, ^{in so stala 25,000.000 din} vendar pa gre tu za stavbo, v kateri naj bi bilo 120 otrok. Kdor ve, koliko taka stavba "košta", potem ve tudi to, da ne bi v nobenem primeru mogla "koštati" samo 25,000.000 d. Čutil sem za potrebno iznesti na tem mestu te stvari, to pa zato, da se bo enkrat imelo o Kraljevici bolj realno sliko in mislim, da to poročilo v zvezi z Otroškim okrevališčem Kraljevica odbornikom posredujejo, če bi izrazili željo po njem.

D r o b e ž Franc:

Za zbor volivcev bo potrebno posredovati podatke, kje in koliko se bo gradilo stanovanj in stanovanjskih naselij. Kateri prijave so bile izvršene pravočasno, bo Svet pripravil in bo zelo verjetno priobčeno to v torkovi številki "Glasnika", kajti ljudje se bodo za to stvar gotovo zanimali poleg drugih vprašanj.

C u r k Ivan:

Tovariši in tovarišice ! Ne smemo pozabiti na to, da je potrebno diskusijo pravilno usmeriti. Po podjetjih bomo sedaj diskutirali, da so preveč vzeli, na terenih pa, da so pre malo dali. To bomo razpravljali sigurno z vsemi volivci. Tu se bo potrebno precej pripraviti in volivcem temeljito kratko in jedrnatost raztolmačiti družbeni plan. Povedati jim bo potrebno od kje se bodo lahko dobila taali ona sredstva in td.

Druga stvar, katera se bo sigurno iznašala na zborih volivcev je vprašanje skladov, ter prispevkov gostinskih in trgovinskih podjetij. Mi smo razpravljali na sejah vprašanja graditve hotelov, skladišč in velesejma. Takrat je bilo poudarjeno, da gredo v poseben sklad za investicije prispevki industrije, gostinstva in trgovine, kar bo povezano med seboj. Pomislimo samo na to, ko prihajajo ljudje v Ljubljano, pa ne dobijo prenočišč, kakšna škoda se s tem dela pri nas. Iz ekspozicije, ki je dan na diskusijo, to sicer ni razvidno, vendar se mi zdi pametno, da bi se ta dva sklada združila. Gostinstvo vzdržuje goste, trgovina prodaja tujcem in tako skupno posredujeta za povišanje narodnega dohodka. Moral se bomo nasloniti na diskusijo zborov proizvajalcev o proučitvi družbenega plana. Jaz bi omenil še enkrat to, kar je prišel tov. Plazar že lani in smo mi o tem tudi že razpravljali, tj. da obstoja nevarnost, da bodo podjetja, ki so dobro delala in z delom ustvarjala, dobiček, da bodo ta podjetja letos kaznovana. Izgleda pa, da se bo nekaj takega zgodilo. Mi moramo upoštevati tudi srednja podjetja. Treba se je z ekonomisti pomeniti in vse te stvari upoštevati, da ne bodo podjetja mislila na dobiček in s tem dobičkom šla v plan za tekoče leto. Mislim, da je to stvar treba temeljito preudariti. Toliko časa bi si morali vzeti, da bi bilo pravilno postavljeno, da bi se pravilno nagradili tisti,

ki so si z izboljšanjem dela in dobro mehanizacijo ustvarili dobiček.

Rešiti bi bilo tudi vprašanje določitve obresti na osnovna sredstva. Če gremo na široko pri obrti in določimo tri kategorije, nismo pozabili tistih, ki so sedaj dobili višji procent. Gotovim podjetjem je bilo predvideno 6 % pa delajo pod težjimi pogoji, drugim pa 3 %. Iste stroke naj imajo enak procent Res da so razne produktivne zadruga kot na pr. čevljarska, mehanizirane, vendar pa lahko opazimo tudi, da nimajo več take konjunktura. Z izenačenjem procenta bi se lahko doseglo tudi to, da bi podjetja med seboj konkurirala, kar bi pomenilo precejšen napredek.

P e r n u š Anka:

Proračun Sveta za prosveto smo znižali na minimum, toliko, da lahko šole še funkcionirajo. Z zneski, ki so predvideni si bomo v šolah organizirali pouk, kakor bo pač možen, še vedno pa ne bomo mogli učencem pokazati in predstavljati stvari tako kot bi bilo potrebno, temveč samo z besedami. Obrazložiti bo treba volivcem, kakšen je položaj, da ne bo negodovanja glede novih šol. V investicijskem delu proračuna so zagotovljena sredstva za vse šole, ki so bile začete. Za nadzidavo šole v Bežigradu in Mostah je zagotovljeno precej sredstev za načrt za bodoče leto. Opozoriti je treba volivce, da kljub temu, če ne bomo zidali šol ne bodo mogli hoditi v treh intervalih v šolo, ker smo dobili še nekaj oddelkov za šolo na Poljanah in za Bežigradu. Le če bodo še kakšna sredstva ostala, bi prosila, da se dajo na razpolago Svetu za prosveto in to radi tega, ker je Svet že sam znižal svoj proračun na minimum. Ob tej priliki bi se obrnila na proračunsko komisijo, ki Svetu očita nepravilnosti. Poročilo govori o vzgojnih kadrih in o šolskih prostorih ter da so se nabavile razne stvari za šole predvsem kurivo prepozno itd. Zdi se mi, da je bilo to nepravilno iznešeno v poročilu, kajti to poročilo čitajo tudi dijaki in starši. Če se opazijo kake nepravilnosti, se mi zdi pametneje, da bi se ta stvar javila Svetu za prosveto in bi Svet o tem razpravljal in dal navodila, da bi se te nepravilnosti odpravile, če je že druge težave moral sam urejevati.

Iznešene so bile tudi potem razne stvari glede zaposlenosti učnega kadra. Omenja tudi visoke izdatke za razne zavode

kot na pr.Dom Ivana Levca.Ne zanikam,da ne bi bilo zanikarnosti, upoštevati pa je treba vse težkoče,ki se postavljajo pred nas. Res da so stroški za vzdrževanje teh težko vzgojljivih otrok visoki,in da en učitelj lahko vzgaja samo 15 teh ljudi.Stvarno stane obvezno šolanje takega gojenca letno preko 1,000.000.- dinarjev in da ta gojenec po končanem šolanju ni zmožen za povprečno delo.Vendar iz statistike je razvidno,da se je po dokončani šoli zaposlilo od 206 učencev kot delavci in slično 20% kot pomožni delavci 0,9%, 12,2 % kot težaki, 19,1 % kot kvalificiran delavec,skupno 52,2 %.Če pa mi nebi šolali teh otrok,bi nastala vse večja gospodarska škoda razen tega pa bi ti ljudje zapadli v kriminal.Če damo na enega učenca 1,000.000.- dinarjev je to dobro naložen kapital,ker se jih je večina vključila v delo.

Dotaknila bi se še ene stvari in sicer za-poslitve prosvetnega osebja v Ljubljani.Težko je to stvar presojati po pavšalu.Kar se tiče glede Učiteljišča je tov.Modiceva poslala poročilo,ker je tudi to v poročilu obravnavano in sicer:

Poročilo objavljeno v zadnjem "Glasniku" posplošuje trditve o premajhni zaposlenosti profesorjev na podlagi nekaj števil,ki so namerno enostransko prikazane in zato ne kažejo objektivne slike situacije na šolah sploh,in na Učiteljišč posebej.Številke naj bi kot osvetlitev uporabljali le ljudje,ki imajo trdno voljo,da bi bili objektivni,ne pa tisti,ki hočejo priti na svoj račun s tem,da povedo ob številkah le del resnice

Poročilo prav nič ne govori o tem,koliko profesorjev je preobremenjeno daleč preko meja.Ne govori o tem,koliko rednega dela,knjižničarstva,urejanja kabinetov itd.opravijo profesorji brezplačno.Govori le o premajhni zasedbi 3 ljudi in pri tem zavestno zamolči vzroke zato.

Na Učiteljišču je 30 učnih moči.Od teh je na samem zavodu prekomerno zaposlenih 23 profesorjev,ki opravljajo skupno 11,5 nadur.Trije profesorji imajo samo polno število ur.

Dva profesorja imata znižano učno obveznost; prvi kot pedagoški vodja Vadnice,drugi kot pomožni inšpektor.

Primer profesorja, ki razpolaga samo z 12 urami pa je sledeč: Gre za profesorja zgodovine tov. Franja Veselka. Tovariš bi moral po prvotnem planu iz Učiteljišča. Njegove ure bi se morale opraviti honorarno. Toda JLA je iskala zgodovinarja za 16 ur in tovariš Veselko je bil tja dodeljen s pogojem, da bo vojska znaj refundirala določen znesek. Torej je bila stvar pravilno rešena. Po enem mesecu pa je JLA drugače uredila stvari. Kmalu za tem je tov. Veselko sprejel 16 honorarnih ur v Oficirski šoli. Vprašanje refundacije z vojsko pa ni bilo urejeno in tov. Veselko je bil pozvan, da za 12 ur vrača v plačni fond. Tovariš je zaprosil za znižanje ur. Takoj za tem pa je bil za 12 ur nastavljen na V. gimnaziji in obdržal 10 ur v Oficirski šoli. Iz tega je razvidno, da ni vprašanje neodgovornosti, marveč je vzrok spreminjanje planiranja, ki se ne da čez noč rešiti. Za tisti čas bi bilo treba to postavko osvetliti, danes pa je to že neresnično.

Ostane le še problem tov. Šafar Marije, profesorice prirodopisa, ki ima 18 ur. Letos je v prirodopisju in kemiji manj ur kot lani; veseli smo tudi, da smo tovarišici mogli dati manj ur, oz. znižano učno obveznost. Tov. Šafarjeva je bila takoj po počitnicah težko bolna, 3 meseca v bolnici in je prav zaprav še vedno rekonvalescent. Poleg tega pa prvič poučuje kemijo, ki jo doslej ni nikoli praktično izvajala.

Ob taki vestnosti in odgovornosti profesorjev bi bilo prej treba spregovoriti o tem, koliko so prihranili državi, posamezne primere bi bilo treba primerno rešiti, ne pa posploševati.

To sem hotela povedati glede učne obveznosti. Nebi rekla, da je znižanje učnih obveznosti ~~daured-k~~ drugod kot je to potrebno, znižano pa imajo žene, ki dojijo svoje otroke in podobno. To znižanje pa je dovoljeno vsem ženam.

Dotaknila bi se samo še ene stvari, ki je pereča. Lani in predlanskim letom je razpisal Svet za prosveto konkurs za učiteljska mesta v Ljubljani. Oglasili so se ljudje z prošnjami in Svet za prosveto je izbral. Komisija stoji na stališču, da so ljudje prišli po protekciji v Ljubljano, vendar je to tolmačenje nepravilno. Ti ljudje niso prišli po svoji prošnji v Ljubljano, temveč po potrebi. Slišijo pa se domnevanja in trditve, da

bo Ljubljana odtegnila podeželju prosvetni kader. Pripomnila bi k temu, da je Ljubljana dala na razpolago vse prosvetne delavce ki so jih zahtevali, da pa kljub prigovarjanju niso hoteli iti na deželo in so si poizkali drugo zaposlitev pri raznih časopisih, revijah itd. Letos bomo morali, ker imamo 53 novih oddelkov razpisati ponovno natečaj.

Seveda bi se bilo s tem v zvezi dotakniti tudi stanovanjskega vprašanja. Kar sem v ljudskem odboru, sem dala že nešteto spisikov, koliko ljudi je, ki ne spadajo med prosvetne delavce, pa le stanujejo v stavbah tj. šolah. Le par teh vprašanj je bilo rešenih. Zato je tudi ta očitek, češ, da je večina zgradb brez nadzorstva. V ~~pri~~ I. gimnaziji ni nikogar od naših ljudi. V internatu Ekonomske srednje šole ~~in~~ stanujejo popolnoma tuji ljudje in hodijo moški skozi ženske umivalnice vsako jutro, to se nam je seveda tudi očitalo. Prosila bi, da Svet za stanovanjske zadeve to stvar upošteva. Jasno je, če negdo zapusti službo, ga nemoreš vreči na cesto. Glede naturalnih stvari, kjer so upravitelji in direktorji odgovorni za upravljanje zgradb, bi predlagala, da se da tistim ki upravlja, pa ne stanuje v zgradbi odškodnina v višini din 3000. vsi oni, ki stanujejo v zgradbah pa naj bi plačali po kategorizaciji stanovanja in kurjavo in do prihodnje s-eje bom imela podatke, da nebo veliko razlike, da bi bil, MLO oškodovan. Ti ljudje opravljajo delo za katero niso plačani. Oni ravnatelji in upravitelji, ki imajo v svojih šolah še upravnika, opravljajo samo pedagoško delo, vsi ostali pa morajo se zabavati z vsemi podrobnostmi. Prosila bi komisijo, da če ugotavlja nepravilnosti, naj o tem opozori ne samo Tajništvo, temveč tudi Svet, da nebo prišlo do takih poročil kakor je bilo to.

D r a k s l a r Marijana:

Ne strinjam se s predlogom tov. Rožmanca, da se vzame od dotacij družbenim organizacijam.

Ing. Ivo K l e m e n č i č :

Točno je, kar je par tovarišev ugotovilo, da naj bi 40 % sklada za stanovanjsko izgradnjo ostalo last podjetij. To bi dali poročilu kot popravek. Kar se tiče predloga tov. Avšiča glede dviganja cen je predlog v redu. Kakor slišim se v Zveznem

merilu pripravlja Uprava za cene, ki bo zasledovala gibanje cen. Glede nepravilnosti v naših podjetjih bi opozoril na to, da je striktno izvajanje kontrole težavno, ker nimamo pregleda o cenah in radi tega tudi inšpekcije nemorejo pravočasno iti na delo. Glede predloga tov. Nedeljковиća v pogledu spremembe oz. znižanja 40 %-nega sklada za stanovanjsko izgradnjo in znižanja obresti na osnovna sredstva od 6 na 3 % se ne strinjam. Gre samo za tista podjetja, ki imajo nekaj preko 100 zaposlenih in so v glavnem zato da izboljšujejo industrijsko proizvodnjo. Mi smo obrate grupirali v 3 vrste. Prva in druga grupa predstavlja uslužnostna podjetja, druga grupa so večja podjetja, ki so že skoro industrija. Kar se tiče obresti na osnovna sredstva se mi ne zdi pravilno, da bi jih zniževali, temveč, da bi jih gledali kot pri industriji. Pri teh podjetjih velja pri delitvi dobička princip, da bi presežek ostal podjetju. Pri grupah, ki so paušalirane, to ni slučaj. Kar se tiče problema procenta glede delitva dobička med mestnim ljudskim odborom in podjetjem, bi poudaril sledeče: Gospodarski svet tega procenta ni mogel prekontrolirati, temveč je to delo izvršil aparat Mestnega ljudskega odbora. Delitev dobička je bila izvršena delno na istem principu, to se pravi, da se je podjetjem dodelilo vsem enako in sicer, da se je 10 % dajalo na ~~tarične~~ pravilnike. To je pregledala še posebna komisija Sveta za gospodarstvo da nebi bil krivičen pregled. Svet za gospodarstvo je prejel pooblastilo, da lahko popravi.

Glede diskusije tov. Plazarja bi pripomnil, da za obrt drži in da je Gospodarski svet sprejel sklep, da ~~de~~ problem glede nagrajevanja mest v obrtnih podjetjih rešuje s tem, da ljudski odbor pri določenem paušalu pusti nekaj več dobička in da bi kolektiv vedel, da ne bo njegova suverenost krnjena, da bo šlo to za obrt mesto na račun dobička ljudskega odbora.

Glede sredstev za komunalno izgradnjo je hotel v diskusiji tov. Tuma Ostoj prisloniti svoj piskrček z ozirom na sredstva, ki se bodo ustvarila. Pripomnil bi, da se bodo ta sredstva uporabila prvenstveno za pokritje nepredvidenih izdatkov, ki so pa že razděljeni. Komunala ima sicer res mnogo manj kot je ustvarila lani, tj. 212 milijonov. S tega stališča mislim, da je to premalo in se strinjam s tem, vendar sredstev ni, isto bi odgovoril tudi ostalim, ki upajo na ta sredstva. Kakor ste iz razprave

žuli in kar je omenila tov. Marijana Drakslarjeva naj bi se sredstva, ki so razdeljena za množične organizacije ne uporabljala za fizkulturo.

Razprava tov. Zupeta glede Zavoda za socialno zavarovanje in odnosa le-tega do Mestnega ljudskega odbora je jasna in je treba v letošnjem letu tu urediti, kar do sedaj ni bilo urejena.

Mislim, da sem v glavnem na vse odgovoril.

R o ž m a n c Ivan:

Eno stvar bi rad omenil. Zdi se mi pravilno, da množične organizacije dobe pomoč, kar so tu zajete vse organizacije, vendar za vse potrebe nebo zadostovalá, nepravilnosti in spori bodo takrat ko se bo delilo. Tu gre za naše kompetence in načrte, ki bi jih hoteli imeti izvedene. Zdi se mi nepravilno, da je več gospodarjev. Pri Svetu za prosveto je izdelan načrt in mi bomo pristopili k delu seveda pa bomo določili prioritete sgradnje.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Dejstvo je, da je vprašanje vloge in kompetenc Okrajnega odbora socialistične zveze tisto, ki neposredno vpliva na mnoge stvari o katerih nebi diskutirali. Pripomnil bi pa, da Socialistična zveza odgovarja za delo posameznih organizacij, ki so doslej delale vsaka po svoje. Mi smo to anarhijo občutili in jo tudi spremljali in lani prišli do zaključka, da je treba to urediti v neko enoto. Mi smo vse tisto, kar je bilo kakor koli kanilo množičnim organizacijam in kar je bilo porabljenega zbrali skupaj za vse in je izpadel rezultat 44 milijonov. Nihče pa ni vedel, da se je dali teh 44 milijonov različnim množičnim organizacijam na terenih. To je nategovalo budžet naših svetov in bilo vzrok za kritične pripombe o slabem gospodarjenju. Prišli smo do sklepa, da se letos da skupni znesek Socialistični zvezi in ona bo vodila politiko, kako se bodo te dotacije dale. Če se fizkultura z to politiko ne stranja naj se s Socialistično zvezo zapne.

Glede pripomb tov. Zupeta in Pernuševe glede proračunske komisije se strinjam s pripombami, da je proračunska komisija nepravilno postavila se na stališče in ni razpravljala

z kompetentnimi ljudmi. V slučaju kuriva in sličnih stvari sva s tov. Pernuševu midva razpravljala. Druga stvar pa je, da je pravilno, da smo proti lastnim napakam kritični, da povemo take in take napake smo odkrili in proti takim in takim napakam se bomo borili. Pogrešno bi bilo, da bi naša proračunska komisija nekaj odkrila in bi potem med seboj "shandali", da nebi zato nihče vedel. V tem primeru pa kritika ni bila pravilna. Treba je javno povedati za napake ki so, ker drugače se bo pokazalo, da jih volivci bolje poznajo, če se ugotovi, da so rej.

Še eno vprašanje, ki ga je treba omeniti, to je vprašanje cen politike cen. Sicer je že tov. ing. Klemenčič odgovoril, vendar mislim, da je imel Mestni ljudski odbor popolnoma pravilno stališče. V tem pravcu ne sme biti nikakršnih skokov treba je gledati, da se s strani ljudskega odbora in stvarnih možnosti vodi borba za tisto politiko, ki odgovarja našemu socialističnemu razvoju. Ta politika pa predlaga plan znižanja akumulacije v trgovini, da se prekosezonske zaloge ~~pešiljaje~~ prodajo po nižji ceni, istodobno pa industrija znižuje materialne stroške na istih prodajnih cenah kot lani. Ta politika se zelo uspešno in dosledno vodi.

P e r n u š Anka:

Jaz ne odklanjam kritike, če bi bila dobra in bi bilo često želeli, da je več kritike. Glede kurjave je svet pokrenil svoje. Glede doma Janeza Levca ne osporavam, kar je bilo slabega, je pa stvar upravitelja da to uredi. Ne zdi se mi pa pravilno, da pavšalno po meri izdatkov merimo premajhno obremenjenost kadra. Svet za prosveto ne odklanja kritiko in bi celo želeli, da tov. Cesar in tov. Matelič ~~večkrat~~ prideta v našo sredo kot instruktorja. Jaz osebno nisem rojena kot denarnih in gospodarstvenik, vendar se moram v vse uvajati in učiti. Treba bi bilo na napake pravočasno opozoriti in če se potem nebi izvajalo pravilno naj se kritizira.

Z d e š a r Henrik:

Ozrl bi se na gospodarsko postopanje. S takim načinom poslovanja kot ga mora voditi upravitelj šole ne more dobro gospodariti. Sprejema se trimesečni plan. Upravitelj pa moramo račune za naročen material plačati v treh dneh in ne

more tudi raznih dobah razdeliti na štiri dele. Kurivo mora nabavljati jeseni in januarja, februarja ter marca. Tov. predsednik dr. Dermastija se bo gotovo spomnil kakšne težave smo imeli ravno z kurivom, ko smo morali prositi po tonah za šolo. To so gotove nepravilnosti tudi z naše strani in je to treba urediti.

Predsednik da poročilo z dopolnitvami, ki so bile dane k družbenem planu in proračunu na današnji seji na glasova = nje s tem, da se gre z njimi na zборе volivcev.

Predlog je bil soglasno odobren.

Predsednik opozori še na naslednje:

1.) Najprej prosi, da se skupščinska pisarna obvesti pravočasno kdaj se bodo vršili zbori volivcev na posameznih volilnih enotah.

2.) Da se dogovore odborniki na terenih z predsedniki, da pridejo čim preje zapisniki v skupščinsko pisarno in da se točno obrazlože predlogi in sklepi ter spremembe, ki se bodo predlagale na zborih volivcev, ker bodo to predlogi za družbeni plan, katere bo dala v izvlečku skupščinska pisarna komisiji.

3.) Tisti predsednik oziroma odbornik, ki nebo sam obdržal zbora volivcev naj uredi stvar z zamenjavo odnosno, da tisti, ki bi rabil pomoč, da javi to skupščinski pisarni.

Na koncu opozori še tov. predsednik na bo v ponedeljek ob 18 uri komemoracija pri grobnici herčjev v spomin pok. Borisa Kidriča in prosi za čim večjo udeležbo.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, predsednik zaključí sejo.

Vodja zapisnika:
(Silvo Š i v i c)

P r e d s e d n i k :
(Dr. Marijan D e r m a s t i a)

Overiteljja zapisnika:

(T u m a O stoj)

(K i m o v e c Janez)